

תוכניות התערבות ותמיכה לתלמידים שוני צרכים

גלי אלדר, מפקחת כוללת ומתכללת הכלה והשתלבות

מדריכות הכלה והשתלבות תש"ף

מחוז מרכז

דברי פתיחה

צוות מדריכות ההכלה פיתח מאגר של תוכניות התערבות אישיות כמענה לצורך שעלה מהצוותים החינוכיים ומרכזות ההכלה בבתי הספר.

רכזות ההכלה והצוותים המקצועיים דיווחו על צורך למתן מענה ממוקד לתלמידים שאותרו כתלמידים מאתגרים לימודית על מנת לתת להם מענה מותאם פרט בתוך הכיתה ההטרוגנית.

תוכניות אלו מציעות מגוון של מענים:

מענים פדגוגיים להסרת חסמי למידה ולהגברת המעורבות וההשתתפות של תלמידים אלו.

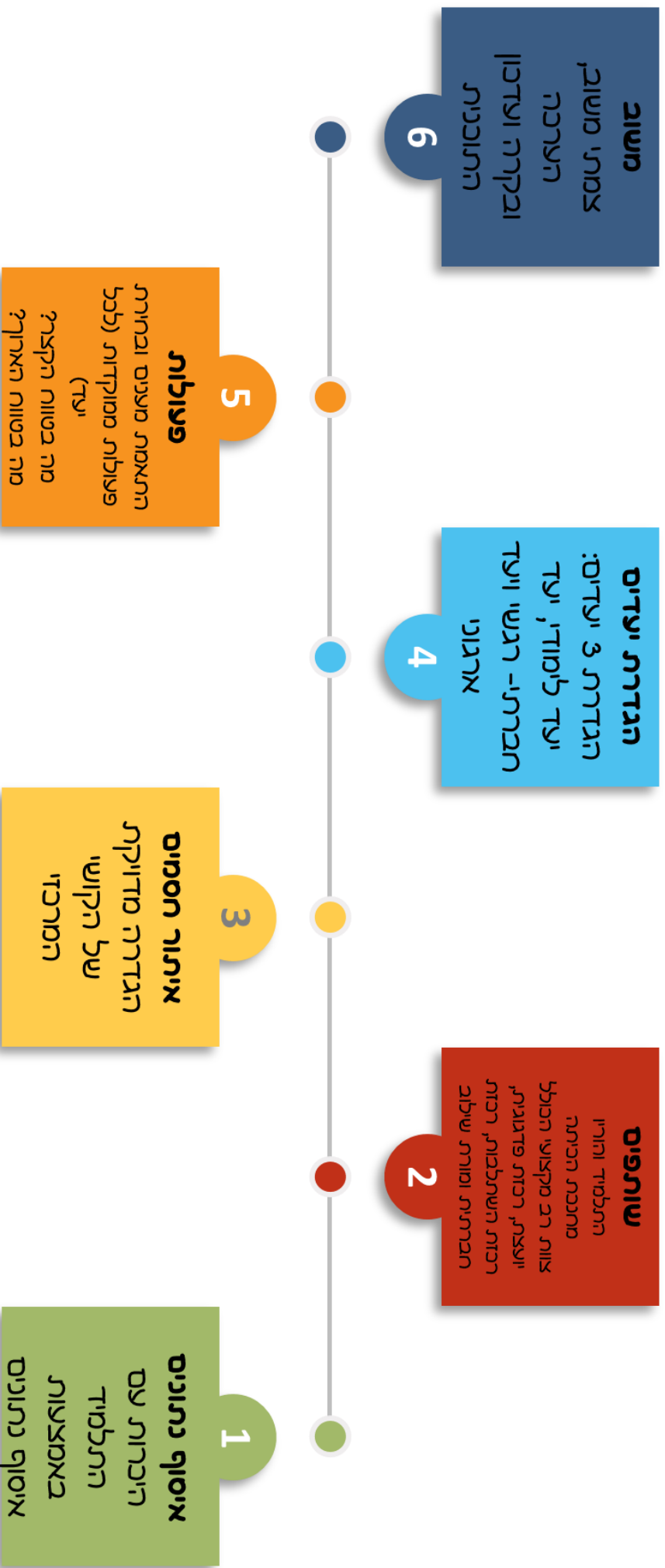
מענים רגשיים חברתיים המסייעים לפרט לקשור קשרים חברתיים, להיות חלק מהכלל, לתרום לסביבתו ולהיתרם ממנה, לבטא את רגשותיו ולחוש בטוח ושייך. קידום ההכלה הרגשית-חברתית ייעשה בשיתוף צוות רב מקצועי בית ספרי. מענים אלו קשורים בקשר בלתי נפרד בפדגוגיה המותאמת לצרכי התלמיד ומהווה מענים משלימים עבורו.

סביבת למידה מכילה המותאמת לצרכי התלמיד ברמת התלמיד וברמת הכיתה הכוללת הנגשה פיזית והתאמה בהלימה ליעדים האישיים של התלמיד

בכל תכנית מוצעות פרקטיקות מתוך המאגר לפרקטיקות להוראה איכותית התומכות בהשגת היעדים.

תודה לגב' גלית חרובי- מפקחת מתכללת, הגב' עדינה בר- עליה- מפקחת מתאמת חינוך מיוחד וגב' הילה פדהצור- רפרנטית הכלה והשתלבות בחינוך המיוחד שקראו והגיבו טרם הפרסום.

שלבים בכהיגב תכנית התערבות ותמיכה

שותפים בכתיבת תוכנית ההתערבות

מעורבות אקטיבית של התלמיד והוריו

על מנת לבנות תכנית התערבות אפקטיבית לתלמיד על התלמיד והוריו לקחת חלק אקטיבי בבניית התוכנית. מעורבות התלמיד והוריו תבטיח את יעילותה של התוכנית ותסייע לצוות המורים לראות תמונה הוליסטית של התלמיד, בבית הספר ומחוצה לו תוך התבוננות על מוקדי הכוח של התלמיד מחד גיסא ועל מוקדי הקושי (חסמים) מאידך גיסא. על המורה לקיים עם התלמיד שיחה אישית כחלק מתהליך בניית התוכנית במסגרתה תשאל את התלמיד את השאלות הבאות:

- מהן נקודות הכוח שלך?
- מה קשה לך בבית הספר?
- מה יכול לסייע לך להצליח?
- מתי הצלחת בעבר?
- מה סייע לך להצליח?
- איך אתה אוהב ללמוד?

המורה תשתף את הורי התלמיד בתהליך איסוף הנתונים על מנת לגייס אותם להצלחת התוכנית ולהשגת המטרות. היכרות ההורים עם הילד והסתכלות על מוקדי החוזק לצומת מוקדי הקושי שלו חשובה להצלחת התוכנית. נקודת מבטם עשויה להעניק לצוות בית הספר מבט חדש על צרכי התלמיד ודרכי פעולה מתאימות.

צוות רב מקצועי בבית הספר

מחנכת הכיתה הינה הגורם המתכלל בבית הספר בבניית תכנית התערבות ותמיכה לתלמיד.

התוכנית תיבנה בשיתוף צוות רב מקצועי בית ספרי הכולל את הרכזת הפדגוגית, רכזת ההכלה והשתלבות, יועצת חינוכית, מורת שילוב ורכזת חברתית.

במידה הצורך, רכזות תחומי דעת ובעלי מקצוע נוספים בבית הספר (מדריכת מתי"א, פסיכולוגית בית הספר, מנתחת התנהגות ועוד).

יעדים ופעולות

עמוד	יעד	
41	הבנת שאלות, איתור תשובות וסיוע בכתיבת תשובה מיטבית	יעדים פדגוגיים
48	התלמיד יבטא רעיונות בעל פה, ובכתב יכתוב תשובות קצרות	
26	לימוד אסטרטגיות לקידום הבנת הנקרא במדד הסקת מסקנות ויישום והערכה	
33	הגברת שטף ודיוק הקריאה	
41	השלמת תהליך רכישת הקריאה, פיתוח מיומנויות למידה בדגש על ארגון מסר עם התחלה אמצע וסוף.	
48	לימוד אסטרטגיות שיסייעו לתלמיד להפיק משמעות מטקסט וקריאה מדויקת של פסיקה מתוך טקסט ברמת קריאות תואמת גיל.	
55	חיזוק ההבנה המתמטית ופיתוח חשיבה מתמטית (שמירה על רמת חשיבה גבוהה אך הורדת רמת הקושי)	
61	התלמיד יפתור בעיות מילוליות מסוגים שונים	
68	התלמיד יבצע משימות בנות מספר שלבים ברובד גלוי	
74	התלמיד בתחילה יבצע משימות מותאמות ליכולתו באופן עצמאי, יעבוד על פיצוח הנדרש מתוך השאלות, יכיר מילות שאלה והוראה	
82	שיפור וטיפוח היכולת להבדל בכתב באמצעות כתיבת משפטים תקינים.	
96	התלמיד ידע לזהות סוגי שאלות, מה מתבקש ממנו בכל שאלה וכיצד עונים על סוגי השאלות.	
	התלמיד יקרא קריאה שוטפת ומדויקת ברמת קריאות ד'.	
107	התלמיד יהיה מסוגל לכתוב כתיבה חופשית- הסרת מחסומי כתיבה.	יעדים חברתיים רגשיים
41	הגברת המוטיבציה ללמידה באמצעות משובים מידיים מחד, ומאידך יצירת פניות ללמידה וחיזוק תחושת השייכות	
48	חיזוק תחושת המסוגלות של התלמיד וזימון חוויות הצלחה	
26	דימוי עצמי נמוך ותחושת אי- מסוגלות לביצוע משימות (חוסר מוטיבציה כתוצאה מכך)	
33	העלאת המוטיבציה ללמידה	
41	העצמת מוקדי הכוח (שפה ורבלית גבוהה) ושילובם בשגרה לשם העצמה והענקת בטחון	
48	מתן חיזוקים וחוויות הצלחה על מאמץ ולא רק על תוצאה.	
55	חיזוק תחושת המסוגלות, הביטחון והדימוי העצמי בתחום המתמטיקה לפתח את היכולת להכיר ביכולותיו, בידיעותיו ובקשייו	
61	הפחתת החרדה ממתמטיקה והעצמה אישית על מנת להעלות את תחושת המסוגלות	
68	התלמיד יזהה את מוקדי הכוח שלו ויעזר בהם לפתרון משימות בנות מספר שלבים ברובד הגלוי	
74	התלמיד יחווה תחושת מסוגלות במקצוע העברית בתחילה ובהמשך תבוצע העברה למקצועות נוספים	
82	חיזוק תפיסת העצמי והעלאת המוטיבציה להתמודדות עם משימות הבעה בכתב	
96	חיזוק תחושת מסוגלות והגברת מוטיבציה של התלמיד ללמידה.	
107	העלאת תחושת המסוגלות העצמית והפתחת החרדה מכתביה.	
41	מתן כלים לפיצוח שאלה ובקרת תשובה בהלימה לפרטי השאלה	יעדים ארגוניים
48	התלמיד ישתמש בכרטיס ניווט לארגון כתיבה ובסכמה לארגון הרעיון בעל פה	
26	התמדה בביצוע משימות הבעה בכתב בעקבות קריאת טקסט על פי שלבי עבודה מוגדרים מראש.	
33	סיוע בהתארגנות ללמידה ובזמן עבודה	
41	התלמיד ישתמש במחווה הטרמה לפני קריאת טקסט, במהלך הקריאה ובסיומה	
48	בניית מחווה אישי ללמידה, בניית תוכנית חיזוקים.	
55	התאמת דרכי הלמידה והערכה בהתאם לרמת החשיבה ויכולות התלמיד	

61	מתן אמצעי המחשה מגוונים ומותאמים, יצירת סכמות לשלבי פעולה בפתרון בעיות מסוגים שונים	
68	התלמיד ישתמש בסכמות מוסכמות ובמארגני ידע לפתרון משימות מורכבות	
74	התלמיד יבצע משימות מותאמות בשיעור באופן עצמאי	
82	מתן כלים וטכניקות להתארגנות ללמידה ולביצוע משימות כתיבה.	
96	התלמיד ידע ליישם ולהיעזר בכלים לזיהוי שאלות בעזרת תומכי זיכרון ואמצעי המחשה.	
	שימוש בכלי עזר ובמחשבים	

פורמט לכתיבת תכנית התערבות ותמיכה

שם התלמיד/ה: _____

כיתה: _____

שם המחנכת: _____

מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכת/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו.

איסוף נתונים (על פי הצורך):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1.

2.

3.

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: _____

יעד בתחום החברתי - רגשי: _____

יעד בתחום הארגוני: _____

הערה:

סקירת המענים הניתנים לתלמיד/ה (בהלימה ליעדים):

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות		
שיחות מחנכת		
שיחות יועצת		
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		
מרחב הכלה		
שיחות עם הורים		

		אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
			פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)
			פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים
			סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה,
הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 1 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 3 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 1

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- שמחה לעזור - מגיעה באופן סדיר - לבית הספר - קריאה שוטפת - מביעה את עצמה בעל - פה ברהיטות	- קשיי התארגנות- התלמידה לא תמיד מגיעה מסודרת, ללא צידוד, משהה מאחרת לשיעורים - קריאה לא מדויקת - כתיבה איטית - מחברות ריקות - מעתיקה מהלוח באופן חלקי - חסרת מוטיבציה - לרוב אינה מבצעת משימות בקבוצה - לא מבקשת עזרה - מוסחת - לא מצליחה לסיים משימה - מבצעת משימות כתיבה באופן חלקי, תשובות כלליות, לא איכותיות	- רגישה	- מתקשה להבין - סיטואציות חברתיות - נעלבת - בוכה בקלות - מתכנסת לתוך עצמה - נמנעת מאינטראקציות חברתיות

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- נראה כי מבינה את מבנה הטקסט - מבינה מסר גלוי - אחיזת עיפרון תקינה	- קצב עבודה איטי - עונה תשובות קצרות - אינה משתמשת בסימני פיסוק - כתב יד לא קריא	- חינוך לשוני: שטף קריאה - בטווח הנורמה - שחזור פיסקה - בעל פה תקין - הבעה בעל פה תקינה	- חינוך לשוני: דיוק בקריאה - מתחת לנורמה - ריבוי שגיאות כתיב - קושי בהבעה בכתב

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. דיוק בקריאה, הבנת שאלות

2. מוטיבציה

3. בקרה

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: הבנת שאלות, איתור תשובות וסיוע בכתיבת תשובה מיטבית

יעד בתחום החברתי - רגשי: הגברת המוטיבציה ללמידה באמצעות משוברים מיידיים מחד, ומאידך יצירת פנויות ללמידה וחיזוק תחושת השייכות

יעד בתחום הארגוני: מתן כלים לפיצוח שאלה ובקרת תשובה בהלימה לפרטי השאלה.

הערה:

ישנם חסמים נוספים אולם על מנת לבנות תכנית עבודה ממוקדת וברת ביצוע נבחרו מספר חסמים מרכזיים. כמו כן, ישנה התייחסות לפעולות לקידום קריאה מדויקת למרות שזה אינו היעד המרכזי של תכנית העבודה מתוך הבנה כי הקריאה הינה אבן הדרך הראשונה בחינוך הלשוני.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	2 ש"ש	השעות הפרטניות יוקדשו לקידום קריאה מדויקת: 1. חלוקת מילים להברות ועריכת סינתזה מידית 2. קריאת מילים הומוגרפיות- משפטי השלמה (קלז), ניקוד מילים, איתור מילות תפל. 3. קריאת מילות תפל 4. משחקים- הכנת משחק הזיכרון לטו; לוחות עם מילים שחלקן מילים בעלות דמיון אורתוגרפי (רבים, רבות, בנינים, תבניות, גופים ועוד), משחק איקס עיגול (הגייה של צלילים לפי הסימון); - חי צומח דומם (צליל E צירה: חי-אפרוח; צומח-ארז; דומם-באר; עיר- אילת). 5. הגייה קולית של מילה ובידוד הצליל הנרכש והשמעתו. 6. סימון כל המילים בטקסט עם הצליל הנרכש/ המחוזק והדגשתו 7. קריאת הד- המורה קוראת משפט ומיד לאחריה התלמידה קוראת את אותו המשפט. המורה תשתמש במודל משכי"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמידה במטרה להעצים אותה ולחזק בה את האמונה ביכולותיה.
שיחות מחנכת	שיחת מחנכת אחת לשבוע	הרחבת ההיכרות עם התלמידה במטרה לבסס קשר של קירבה ואכפתיות בין המורה לתלמידה. <u>קישור לפרקטיקה שיחה סביב שאלון אישי</u> מתן מסגרת זמן לשיתוף בתחושות וחוויות מעולמה של התלמידה
שיחות יועצת	1 ש"ש	התלמידה תשתתף בקבוצה חברתית בה תתנסה בסיטואציות חברתיות, תיקח חלק במשחקים חברתיים ועוד.
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית	צפייה	פסיכולוגית בית הספר תצפה בהתנהגותה של התלמידה על מנת לדייק את קשייה החברתיים.
מרחב הכלה	1 ש"ש ביום שישי	זמן הפגה ביחד עם 2 חברות לבחירת התלמידה למשחק, יצירה או קריאה לבחירתן במטרה להדק את הקשרים החברתיים ביניהן.

המורה תנחה את ההורים להטיל על התלמידה משימות קצרות וברורות. המורה תנחה את ההורים כיצד לסייע לתלמידה להתארגן לקראת יום הלימודים: הכנת בגדים לילה קודם, תליית מערכת שעות צבעונית במקום בולט. ההורים יבדקו את הילקוט והקלמר של התלמידה אחת לשבוע.	אחת לשבוע בתדירות הולכת ופוחתת...	שיחות עם הורים
הוראה מתקנת בקריאה- על מנת לצמצם פערים התלמידה תשתתף בשיעורי הוראה מתקנת בקריאה במשך כחודש. בסיום התקופה יערך מבדק על מנת לוודא שהתלמידה קוראת קריאה מדויקת.	8 ש' במשך כחודש	אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
המורה תדגים לתלמידה את השימוש במחווה ותלווה את דבריה בהסברים מפורשים	המורה תקריא את הטקסט לפני ביצוע משימות עצמאיות. מתן משימה אחת לביצוע מדי שיעור. המורה תעלה בהדרגה את מספר המשימות. פירוק משימות בנות מספר שלבים למשימות קצרות ומדורגות שאלת שאלות מכוונות את התלמידה: מה השלב הראשון שעלייך לבצע כדי לענות על שאלה זו? הסבירי את השאלה במילים שלך וכד'	מתן משובים מילוליים מיידיים למצבים חברתיים. מתן משימות קצרות וממוקדות ומתן תיווך מתאים על מנת לאפשר לתלמידה חווית הצלחה.	פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)

פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים			
התלמידה תשתתף בקבוצה חברתית שבה עורכים סימולציות למצבים חברתיים-הצגת תגובות שונות והבהרת המשמעות שלהן	מתן תפקיד אישי לתלמידה במסגרת תפקיד לכל תלמיד על מנת לחזק את תחושת השייכות של התלמידה קישור לפרקטיקה	מתן אפשרות להציג בפני הכיתה באופן מילולי הצלחות שחוותה במהלך השיעורים הפרטניים בזיקה לתחומי העניין של התלמידה.	המורה תזהה את ערוצי הלמידה המועדפים על התלמידה באמצעות שימוש בשאלון להרחבת ההיכרות עם התלמידה.
המורה תקדיש כעשר דקות מדי שיעור לעבודה פרטנית עם התלמידה לפעולות לקידום קריאה כפי שצוין לעיל	הוראה מפורשת של אסטרטגיה לכתיבת תשובה מיטבית: 1. קריאת השאלה 2. הדגשת מילת השאלה 3. <u>המללה בעל פה</u> - מה השאלה דורשת ממני? 4. איתור התשובה בטקסט 5. העתקת הפתיח מתוך השאלה 6. כתיבת התשובה 7. סימון סימני פיסוק במקומות המתאימים. 8. בקרה: האם עניתי על כל חלקי השאלה? האם התשובה קשורה לשאלה? האם התשובה מנוסחת באופן תקני?	חשיפה לדגמים שונים של כתיבה	גיוון בדרכי הוראה -המורה תתאים את דרכי ההוראה בהתאם לדרכי הלמידה המועדפות על התלמידה (תנועה, מישחק, תיאטרון ועוד)
בניית מחוון יחד עם התלמידה לכתיבת תשובה מיטבית	הדבקת המחוון על השולחן במקום בולט	בניית מחוון לבקרה ביחד עם התלמידה והדבקתו ככרטיס ניווט על השולחן	המורה תבצע מודלינג לכתיבת תשובה מיטבית
			עבודה בקבוצה למידה מטעויות: המורה תציג בפני התלמידה 3 תשובות ברמות שונות. התלמידה תדרג את התשובות מהטובה ביותר לתשובה הפחות טובה ותנמק

	את דעתה. המורה תשאל: מדוע זו התשובה הטובה ביותר? מה חסר בתשובה X? מה כדאי להוסיף בתשובה Y? האם התלמיד ענה על כל חלקי השאלה? טיוט- המורה תמשב את המשימה שהתלמידה ביצעה ובהתאם לכך התלמידה תבצע את המשימה מחדש התלמידה תנתח את שגיאותיה על מנת לאפיין את סוג הטעויות השכיחות אצלה. לצד העיסוק בנקודות לחיזוק יש להציג בפני התלמידה את הצדדים התקינים בכתיבתה.		
	סביבה כיתתית: לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. קריאה: - פינת עידוד קריאה לקריאה חופשית - מגוון משימות לקריאה קולית בקולות שונים - מרכזוני למידה בקריאה: השלמת משפטים, איתור מידע גלוי, איתור מילים, מאזכרים ועוד מוטיבציה: - בסביבה יוצב לוח ובו נקודות חוזק של התלמידים - לוח ניקוד אישי/ קבוצתי - פינת העצמה אישית: מצטיין השבוע, כוכב השבוע, מצטיין התנהגותי/ לימודי - יעד אישי לתלמיד מודבק על השולחן	סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?	

- מתן אפשרות בחירה לתלמיד של משימות מתחומי העניין האישיים שלו. - משימות ברמות חשיבה שונות על מנת לאפשר לתלמיד חווית הצלחה. - משפטים ופתגמים מעוררי מוטיבציה	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>מתן תפקיד אישי לתלמיד/ה</u> - הגברת שותפות התלמידים באמצעות מילוי תפקיד. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>תיווך בלמידה באמצעות הדגמה והמחשה</u> - שיפור אפקטיביות הלמידה, זכירה לטווח ארוך והפנמה טובה יותר של ידע, בעזרת הדגמה והמחשה. ניהול ההוראה והחינוך <u>הערכה עצמית</u> - פיתוח יכולת בקרה עצמית, והעמקת האחריות של התלמיד/ה ללמידה.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 2

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מקבל סמכות	- חולמני בשיח במליאה ובביצוע משימות משהה לאורך זמן רב - מפטפט עם חבריו - מופנם	- מגיע מסודר, עם ארוחת בוקר - מתארגן לקראת השיעור עם חומרי הלמידה - בשיח אישי משתף פעולה - במפגש קבוצתי חברתי ערני ונוכח - שיתוף פעולה עם אביו בבית לצרכי למידה- הכנת עבודות ושיעורי בית	- מתקשה לעבוד כלומד עצמאי, אינו משלים משימות - אינו משתתף במליאה - אינו יוזם - במליאה מוסח בקלות - שפה דלה בכתב ובעל פה - מתקשה בשפה, אנגלית וחשבון - אינו משתתף בשיעור

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- כתב יד קריא ומאורגן - קריאה שוטפת לא מדויקת - משתף פעולה עם חבריו בהשלמת משימות רק כאשר	- מביע חוסר סקרנות ואינו מתגייס עצמאית ללמידה, אינו מבקש עזרה. - בווה בדף או בספר ואינו משלים משימות.	- חינוך לשוני: יודע לאתר מידע גלוי בטקסט	- חינוך לשוני: מתקשה בשאלות היסק ופרשנות

הם יוזמים למידה משותפת אתו. - בתיווך של המורה מביע ידע בעל פה לאחר שלמד למבחן.	- אינו מבין את השאלה עצמאית ואינו חוזר לטקסט כדי לחפש את התשובה. - שפה דלה ומשפטים קצרים פשוטים בכתב ובעל פה. - מופנם	- מתקשה להבין מידע משתמע - אינו עונה על כל חלקי השאלה
---	---	--

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. **הבעה-** התלמיד מתקשה להביע את עצמו בעל פה ובכתב, לשקף את ידיעותיו.

2. **מוטיבציה-** מתקשה לגלות מוטיבציה פנימית ללמוד את תחום הדעת

3. **תלמידאות –** התלמיד מתקשה להתמודד עם מטלות ולהבין הוראות

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד יבטא רעיונות בעל פה, ובכתב יכתוב תשובות קצרות

יעד בתחום חברתי - רגשי: חיזוק תחושת המסוגלות של התלמיד וזימון חוויות הצלחה

יעד בתחום הארגוני: התלמיד ישתמש בכרטיס ניווט לארגון כתיבה ובסכמה לארגון הרעיון בעל פה

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
במסגרת השיעורים הפרטניים התלמיד יתנסה במיומנויות של הבעה בעל פה. המורה תשתמש במודל משכ"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.	2 ש"ש	שעות פרטניות
		שיחות מחנכת
היועצת תפגוש את התלמיד אחת לחודש על מנת ליצור יחסי קרבה ואכפתיות. במהלך המפגשים היועצת תקיים פעילויות שמטרתן לחזק את הביטחון העצמי של התלמיד בעצמו וביכולותיו.	1 לחודש	שיחות יועצת
במסגרת שיתוף פעולה עם מכללה להכשרה מורים סטודנטית תלמד את התלמיד שעה אחת פרטנית במשך השבוע. במסגרת השעה הסטודנטית תנהל עם התלמיד שיח חופשי על מנת לעודד אותו להביע את עצמו בעל פה.		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
אחת לשבועיים שיחה עם ההורים במטרה לשקף את התקדמות התלמיד.	אחת לשבועיים	שיחות עם הורים
השתתפות בדרמה- תרפיה ומתן אפשרות לתלמיד לעמוד מול קהל טיפול בכלבים	1 ש"ש 1 ש"ש	אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
- תיווך של המורה ושאלות שאלות מכוונות לבדיקה האם התלמיד ביצע את כל השלבים על מנת להביע רעיון בעל פה או בכתב.	- מתן חיזוק חיובי מידי לתלמיד כאשר עונה על תשובה בכיתה או מביע את עצמו בעל פה באופן אחר. - זמן חשיבה: כאשר המורה שואלת שאלה במהלך השיעור היא תיתן לתלמידים זמן לחשוב ותפנה אל התלמידים בהנחיה הבאה: א. אני שואלת שאלה ומבקשת לא להצביע עד שאסמן לכם. ב. אני שואלת ומבקשת מכם לכתוב את התשובה לפני שנענה עליה בעל פה. ג. המורה תיתן זמן המתנה עד שתי דקות בהתאם למורכבות השאלה.	- מתן חיזוק חיובי מידי לתלמיד	פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)

- יצירת סכמה ביחד עם התלמיד להבעה בעל פה. - הדבקת הסכמה על השולחן במקום בולט. - הוראה מפורשת לשימוש בסכמה. - יצירת סכמות שונות למגוון משימות כתיבה. הדבקת הסכמה על השולחן במקום בולט. - הוראה מפורשת לשימוש בסכמה.	- התלמיד יכין, בסיוע המורה הרצאה סביב תחום העניין שלו: בעלי חיים. התלמיד יעביר את ההרצאה באופן מדורג: לחבריו ולאחר מכן לכלל תלמידי הכיתה. - ליזום הרצאות/ המחשות בפני הכיתה - התלמיד יקריא בפני הכיתה טקסט במהלך שיעורי השפה לאחר שיתכונן מראש. - מתן משימות בחינוך הלשוני מתחומי העניין של התלמיד. - מתן משימות כתיבה קצרות וברורות. - זימון משימות כתיבה שנובעות מתוך צורך אישי כמו: כתיבת מכתב, כתיבת מתכון, ברכה וכו'. - עבודה בקבוצה למידה מטעויות: המורה תציג בפני התלמיד 3 תשובות ברמות שונות למשימות כתיבה. התלמיד ידרג את התשובות מהטובה ביותר	- התלמיד יחנך תלמיד צעיר ממנו אחת לשבוע בחינוך הלשוני - פרחי משוב: מתן משוב חיובי לתלמיד על הצלחותיו וביטוי עצמי באמצעות פעילות כיתתית בה התלמידים יכתבו משוב חיובי זה לזה על פרחי נייר. במרכז הפרח המורה תכתוב את שם התלמיד ובעלי הכותרת חבריו יכתבו תכונות טובות שלו ומשפטים מעצימים. קישור לפרקטיקה - מעטפת הצלחות אישית- התלמיד יקבל מעטפה ובה פתקים בשני צבעים: צהוב- "חוויית הצלחה" – מצבים, מעשים או התנהגויות שיחשבו בעיניכם כהצלחה שלכם, ואת הנסיבות שסייעו לכם להצליח. ירוק- "מטרות הצלחה" – מצבים, מעשים או התנהגויות שאתם שואפים אליהם, ואת הכוחות שעשויים לסייע בהשגתם. קישור לפרקטיקה - שיתוף הורים-	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים
---	---	---	--

	לתשובה הפחות טובה וינמק את דעתו. המורה תשאל: מדוע זו התשובה הטובה ביותר? מה חסר בתשובה X? מה כדאי להוסיף בתשובה Y? האם התלמיד ענה על כל חלקי השאלה? - הוראה מפורשת באמצעות מודלינג של המורה על משימות כתיבה שונות. - חשיפה למגוון תבניות כתיבה	אחת לשבוע ההורים יגיבו על אחת מחוויות ההצלחה שכתב התלמיד ויכתבו מכתב מתוק שייכנס לתוך מעטפת ההצלחות	
	סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. - מקום ישיבה קרוב למורה - הצבת בימת קריאה בכיתה - פינת תחפוזות לעידוד ביטוי אישי באמצעות תיאטרון		סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?
	מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>חיזוק כישורי התלמיד/ה ומתן מענה מתאים-</u> התלמידים יתוודעו אל את מגוון החוזקות האישיות שלהם ואל הכישורים העומדים לרשותם וילמדו להוציאם מהכוח אל הפועל. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>חיבור נושאים אקטואליים לחומר הנלמד-</u> לקשר בין אירועים אקטואליים לבין נושאים בתוכנית הלימודים ולפתח חשיבה ביקורתית ויכולת לנקיטת עמדה. ניהול ההוראה והחינוך		פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

השתתפות כלל התלמידים בכיתה - לעודד למידה ומעורבות פעילה של כלל התלמידים, לאפשר להם להשמיע את קולם ולחוש משמעותיים.

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 3

מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו.

איסוף נתונים (על פי הצורך):

אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)		מודל נרקיס או אחר (התנהגותי – רגשי)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- קריאה שוטפת ומדויקת - מבין את הנקרא ברמה הגלובלית - משתתף בשיעורי כישורי חיים ומנהיגות - מגיע באופן עקבי לבית הספר עם הציד ומראה מסודר - הורים משתפי פעולה - עובד טוב יותר בקבוצה קטנה - מתן חיזוקים חיוביים מגביר את המוטיבציה של התלמיד ללמידה - הישגים טובים יותר במתמטיקה	- אינו משתתף או יוזם בשיעורים של מקצועות הליבה - חוסר רצון לעבוד באופן עצמאי - מתקשה בהתארגנות לקראת משימות ובהתמדה בביצוע משימות באופן עצמאי - קושי משמעותי בהבנת הנקרא ברבדים הסמויים - קושי בהבעה בכתב בתשובות הדורשות חזרה לטקסט והסקת מסקנות (כתיבת הסבר/נימוקים) - אוצר מילים דל - דובר עברית שפה שניה - בבית מדברים רק רוסית ולא מעודדים את הילד לדבר בעברית - מוסח בקלות מרעשים חיצוניים - מחברות ריקות- אינו מבצע משימות כתיבה	- חברותי וחביב על חבריו - תלמיד מנומס - מקבל סמכות ללא בעיות - התנהגות משתף	- נפגע בקלות מדברים קטנים - קושי להתמודד עם הצבת גבולות לביצוע משימות בזמן נתון - מפטפט בשיעורים - אינו מבקש עזרה ומצד שני זקוק לתזכורת ועידוד רבות מהמורה

		- כתב יד חפוז- לא מארגן נכון את הכתוב על הדף ואינו כותב בכתב ברור. - דוחה מטלות	
--	--	--	--

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- עוקב עם האצבע בזמן הקריאה - קצב קריאה תקין - מראה עדיפות לשאלות סגורות. - בשאלות הראשונות- חוזר לטקסט ומחפש את התשובות אך אינו מעתיק באופן מדויק	- לא מתכנן את כתיבתו לפני הכתיבה - כתיבה לא מאורגנת מבחינת התוכן: משפטים לא שלמים, לא מקושרים, אין התאמה בין זכר/ נקבה/ יחיד רבים - כתיבה לא מאורגנת חזותית: כתב לא ברור, אין שימוש בסימני פיסוק, מתחיל באמצע השורה, מדלג על שורות - שוכח לענות על חלק מהסעיפים - אינו מפעיל בקרה תנודות בקשב אימפולסיבי	חינוך לשוני: - שולט היטב באיתור מידע גלוי בטקסט - שולט היטב במיומנויות הלשוניות הבאות: מאזכרים, משפחות מילים, מילות קישור, חיפוש במילון, אוצר מילים, כינויי שייכות והתאמת זכר לנקבה מתמטיקה: - שולט היטב בחיבור, חיסור וכפל	חינוך לשוני: - הבעה בכתב: הבעת דעה, כתיבת טיעון פרשנות, הערכה וביקורת - כתיבת דעה וטיעון מתמטיקה: - מכיר חלקית מושגים מתמטיים מתקשה לבצע פעולות חילוק מתקשה לענות על שאלות אינטגרטיביות

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. הבנה והבעה- התלמיד מתקשה להתמיד במשימות הבנת הנקרא במיוחד בשאלות הדורשות הבעה בכתב בהיבט התוכן (כתיבת הסבר/נימוקים בהקשר לטקסט).

2. קשיי התארגנות- התלמיד מוסח בקלות ומתקשה בארגון ציוד והתחלת העבודה והתמדה בביצוע מטלות במיוחד במטלות כתיבה.

3. דימוי עצמי נמוך- התלמיד נפגע בקלות ונוטה לפרש את התנהגות החברים שלו כפוגענית.

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: לימוד אסטרטגיות לקידום הבנת הנקרא בממד הסקת מסקנות ויישום והערכה

יעד בתחום החברתי – רגשי: דימוי עצמי נמוך ותחושת אי- מסוגלות לביצוע משימות (חוסר מוטיבציה כתוצאה מכך)

יעד בתחום הארגוני: התמדה בביצוע משימות הבעה בכתב בעקבות קריאת טקסט על פי שלבי עבודה מוגדרים מראש.

סקירת המענים הניתנים לתלמיד/ה (בהלימה ליעדים):

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	1-2 בחינוך הלשוני	השעות הפרטניות יוקדשו לקידום כתיבה בזיקה לנושאים אקטואליים הרלוונטיים לחיי התלמיד, תחביביו ותחומי העניין שלו. המורה תשתמש במודל משכ"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.
שיחות מחנכת	15 דקות אחת לשבועיים	המורה תקיים את השיחות במקום קבוע ואינטימי בו התלמיד חש בנוח. המורה תיצור מסגרת לשיתוף. קישור לפרקטיקה לקיום שיחה אישית המורה תקיים שיחה סביב היעדים שנקבעו ותעקוב יחד עם התלמיד אחר השגת היעדים, האתגרים בדרך אל הידע ודרכי פעולה בהתאם לאתגרים. המורה תקיים עם התלמידים מפגש קבוצתי אחת לשבועיים על מנת להדק את הקשר האישי ביניהם. במהלך המפגש יתנסו התלמידים בסימולציות חברתיות ודרכי תגובה. קישור לפרקטיקה לקיום משחקי תפקידים וסימולציות
שיחות יועצת	קבוצה חברתית-אחת לשבוע	התלמיד ישתתף בקבוצה חברתית אחת לשבוע במטרה לחזק ולשפר מיומנויות חברתיות ולהעלות את הדימוי העצמי שלו.
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		
מרחב הכלה	1 ש"ש ביחד עם 4 חברים	מתן מסגרות זמן לקיום אינטראקציות חברתיות זמן למשחקים חברתיים- רגשיים (לרע(א)ות את הכבשים, משחקים מלב אל לב וכד')
שיחות עם הורים	שיחה אחת לשבועיים	שיתוף הורים
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי		

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי – התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	פירוק משימות לחלקים ומתן משימות קצרות וברורות. מתן חיזוק חיובי מידי לאחר ביצוע משימה לימודית מתן משימות רלוונטיות לעולמו של התלמיד	תיווך בעל פה של המורה לעזרה במציאת נימוקים לאחר שהתלמיד קרא את הקטע המתאים והצליח לשחזר באופן גלובלי את הקטע המתאים לתשובה. המללת התשובה על ידי התלמיד בעל פה וקבלת משוב מידי מהמורה על מענה בעל פה הטרמת אוצר מילים להעלאת יצירת שיח בעל פה טרום כתיבה	עבודה עם חבר תוך מדידת זמן על ידי שעות חול שכל אחד מנסה להבין את השאלה לבד ובשלב שני יענו ביחד על השאלה.
פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים	העצמת התלמיד בשיעורי מנהיגות וכישורי חיים – התלמיד יתכן עם חבר פעילות להעביר בכתה ביחד קיום מבדקי הצלחה נקודתיים על מיומנויות לשוניות אחת לשבוע על מנת לזמן לתלמיד חווית הצלחה ולחזק את חוזקותיו. שיתוף הורים:	<u>הוראה מפורשת של אסטרטגיות למידה לתיארוך עם טקסט:</u> לפני הקריאה – קריאת הכותרת, התבוננות בתמונות, חלוקת הטקסט לפסקאות במהלך הקריאה – סימון מילה לא מוכרת, כתיבת נושא הפיסקה בטקסט מידעי, לשאול את עצמי כל פיסקה? מה הבנתי מהפיסקה?	התלמיד יעצב "קלמר אסטרטגיות" אישי אליו יכניס את המחווים השונים שבנה. בניית מאגר מילים ומחווים אישי לכל אסטרטגיה שנלמדה כאשר התלמיד עונה על שאלה מורכבת הוא יודא שביצע את כל השלבים כפי שמופיעים במחווים תכנון וביצוע של חוזה אישי עם התלמיד

לביצוע משימות באופן מדורג תוך הצבת יעד הצלחה בכל שיעור. העברה הדרגתית של ביצוע המשימות באופן עצמאי. תעודת הערכה לאחר התמדה במשך שבוע ואחר כך ודש	בניית מחוון אישי יחד עם התלמיד להבנת שאלות מורכבות התלמיד ישתמש באסטרטגיה לפירוק שאלות מורכבות ולהבנות: 1. זיהוי מילים קשות באמצעות אסטרטגיית מש"ה, כתיבת המאזכר מעל מאזכרים בתוך השאלה 2. סימון מילות השאלה והבנת המשמעות של כל מילת שאלה הוראה מפורשת של אסטרטגיות להתמודדות עם שאלות בממדי ההבנה של פרשנות, הערכה וביקורת: <u>שאלות מסר- חשיפה</u> למבנים נפוצים של שאלות מסר (איזה לקח אנחנו לומדים מהסיפור? מהו מוסר ההשכל של הסיפור? מה ניתן ללמוד מהסיפור?) כתיבת תשובה כללית שמתאימה לחיים שלנו ואינה כוללת דמויות, מקום או אירועים מהסיפור) התלמיד ישאל את עצמו כיצד הרעיון בסיפור מתאים לחיים שלו. <u>שאלות שינוי-</u> חשיפה לשאלות שינוי ולמבנה של	המורה תאתר הצלחה לימודית אחת לפחות במשך השבוע ותשלח להורים "מכתב מתקן". ההורים יחתמו על המכתב גיוון בדרכי הוראה- שילוב מישחק בתהליכי הוראה למידה קישור לפרקטיקה	
---	---	--	--

משרד החינוך
מחוז מרכז

	תשובה העוסקת בשינוי- תיאור של מצב קודם, אירוע ומצב חדש ובניית מאגר של מילות זמן ביחד עם התלמיד שאלות אווירה- הכרות עם סוגי אווירה שונים (מתח וציפייה, שקט ושלווה, פחד וחרדה ועוד). סימון מילות הרגש והתואר בקטע. התלמיד ידמיין את העלילה וכך יבין טוב יותר. בניית מאגר של סוגי אווירה שונים יחד עם התלמיד, מילות רגש ומילות תואר שעשויות לתאר אווירה זו העלאת דרגת המשימות ומורכבות השאלות בהדרגה המללת תהליכי חשיבה: גיבוש שפת חשיבה כיתתית להבנת תהליכי חשיבה: הכרות עם מילות חשיבה, דוגמא אישית לשימוש בשפת החשיבה, תרגול שפת החשיבה וזיהוי טעויות בתהליך החשיבה. <u>קישור לפרקטיקה-</u> <u>המללת תהליכי</u> <u>חשיבה</u>		
סביבת למידה מאתגרת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?			סביבת למידה מאתגרת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

- **לוח מובנה:** כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור
- כתיבת סדר יום על הלוח

*הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. מוטיבציה: - בסביבה יוצב לוח ובו נקודות חוזק של התלמידים - לוח ניקוד אישי/ קבוצתי - פינת העצמה אישית: מצטיין השבוע, כוכב השבוע, מצטיין התנהגותי/ לימודי - יעד אישי לתלמיד מודבק על השולחן - מתן אפשרות בחירה לתלמיד של משימות מתחומי העניין האישיים שלו. - משימות ברמות חשיבה שונות על מנת לאפשר לתלמיד חווית הצלחה. - משפטים ופתגמים מעוררי מוטיבציה חשיבה: - תליית כרזה של מילות חשיבה בכיתה כתיבה: - הצבת בימת קריאה בכיתה - פינת תחפוש לעידוד ביטוי אישי באמצעות תיאטרון	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>העמקת ההכרות בין המורה לתלמיד</u> – העמקת ההיכרות בין המורה לתלמיד במהלך השנה בהיבטים שונים. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>ביצועי הבנה</u> – קידום והעמקת הבנת התלמידים את הידע הנלמד, שיפור זכירת הידע לטווח ארוך ויכולת השימוש העתידי בו. ניהול ההוראה והחינוך <u>השתתפות כלל התלמידים בכיתה</u> – לעודד למידה ומעורבות פעילה של כלל התלמידים, לאפשר להם להשמיע את קולם ולחוש משמעותיים.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 4

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- תלמיד חברתי - אהוב מאוד - מטופח ומסודר. - ממושמע. - אדיב. - אינו אלים.	- חוסר מוטיבציה ללמידה	- הורים משתפי פעולה - לומד למבחנים - תלמיד חברתי, אהוב מאוד, מטופח ומסודר במראה החיצוני שלו. - מגיע בזמן באופן סדיר - לומד טוב יותר בקבוצות - אוהב שיעורי מוזיקה	- אינו מתמיד להגיע עם הצידוד הנדרש. - אינו מתמיד בהכנת שיעורי בית. - ציוד לא מאורגן, המחברות מרושלות ואינן מסודרות. - כמעט ואינו לומד למבחנים - חוסר מוטיבציה ללמידה - אינו יוזם ואינו מנסה להשתתף.

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מעדיף שאלות סגורות ועונה עליהן - טוב בהבעה בעל פה - חוזר לטקסט לאחר קריאת שאלות אך אינו מתמצא בטקסט	- מבין באופן חלקי את השאלות הנשאלות - קריאה איטית ולא מדויקת - ניכר קושי בהבנת הנדרש במשימות- בעיקר בגלל קושי בקריאה קריאה איטית ולא מדויקת.		

		- אינו מסיים מטלות בזמן הנדרש ובמיוחד מטלות המצריכות קריאה ונעשות באופן עצמאי ללא עזרה מחברים או מהמורה. - הישגים נמוכים בכל המקצועות.	- מודע לכך שהוא בפער לימודי
--	--	---	-----------------------------

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

- 1. קריאה-** התלמיד מתקשה לקרוא את הכתוב על הלוח, בספרי הלימוד, בכתוביות של סרטים ומתקשה לעמוד במסגרת הזמן המוקצית לקריאה עקב קצב קריאה איטי.
- 2. התארגנות-** התלמיד מתקשה להתארגן לקראת שיעור או לקראת משימות ואינו מבצע תהליכי בקרה.
- 3. מוטיבציה-** התלמיד מתקשה לגייס מוטיבציה פנימית ללמידת תחום הדעת

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים

שהוגדרו:

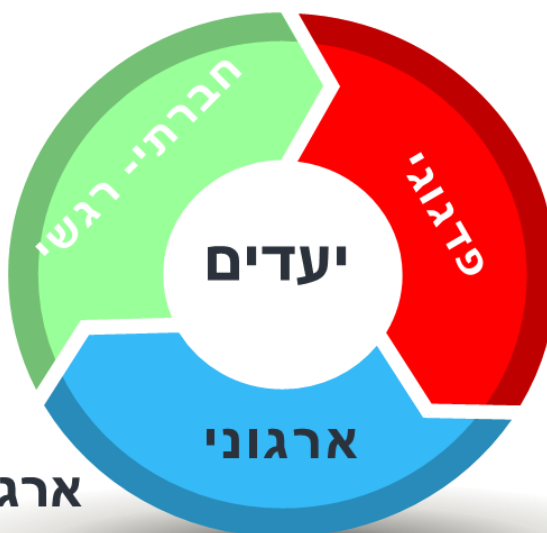
יעד בתחום הלימודי: הגברת שטף ודיוק הקריאה

יעד בתחום חברתי – רגשי: העלאת המוטיבציה ללמידה

יעד בתחום הארגוני: סיוע בהתארגנות בזמן למידה בחומרי ההוראה ובסביבה

חברתי- רגשי

העלאת המוטיבציה ללמידה

פדגוגי

הגברת שטף ודיוק הקריאה

ארגוני

סיוע בהתארגנות בזמן למידה בחומרי ההוראה ובסביבה

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
שיתוף פעולה בין המחנכת ובין מורת המקצוע להגברת שטף ודיוק הקריאה.	2 ש"ש	שעות פרטניות
שיחה שבועית של מחנכת הכיתה עם התלמיד במקום קבוע, נעים ואינטימי: במה הצלחתי ובמה לא, איך אפשר להמשיך ולהשיג את היעד.	שיחה אחת לשבוע	שיחות מחנכת
		שיחות יועצת
		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
סביבת למידה דיגיטלית. פינה שקטה לקריאה, מחשב, אוזניות.	2 ש"ש	מרחב הכלה
ההורים יהיו שותפים לתהליך עד להשגת היעד. בשיחות הם יקבלו מטלות לעבודה עם התלמיד עד להשגת היעד.	שיחה אחת לשבוע	שיחות עם הורים
שעות הכלה. תוכניות שיעזרו בשיפור היעד הרגשי.	1 ש"ש	אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	מדרג ראשון: - לספק הזדמנויות להצלחה: להתחיל במטלות המבטיחות הצלחה בקריאה. - מדרג מחמאות וחיזוקים, פתקים למחמאה. - מחברת הצלחות בתום כל יום בכל המקצועות. - בתום כל שבוע שיחת משוב מהמחנכת במה הצלחתי השבוע? ומה אפשר לשפר.. - המורה יבצע התאמה של המטלה, הטקסט, השיעור ליכולותיו של ר'. מדרג שני: המורה תשאף למפות את הסבות למוטיבציה הנמוכה של התלמיד. - המורה תבנה את אופן הצגת המידע והמשימות בדרכים ההולמות את טווח הקשב, ההשתתפות, נקודות החוזקות והעניין של ר', שיעורים חווייתיים, למידה שיתופית,	- המורה תקריא בקול את הטקסט לפני ביצוע משימות עצמאיות. - המורה תאפשר לר' "לקרוא" טקסטים על גבי מחשב (ספרים שעברו דיגיטציה) אפשר להשתמש בתוכנת ההקראה "עלמה" - כל המורים יקפידו על עימוד מושכל של הטקסטים להעלאת רמת הקריאות: רווחים מתאימים, פונט נוח לקריאה, חלוקה לפסקות ויצירת כותרות משנה בין נושאים שונים. - הברקת מלים מטרימות בטקסטים (תרגול המילים אפשר לתת את זה כמשימה להורים או תרגול בשעות פרטניות).	מדרג ראשון: להדביק מערכת שעות צבעונית וברורה על השולחן הפרטי של התלמיד. מיקום קבוע לציד. לדאוג לתיק עם תאים ולהגדיר מה לשים בכל תא לאוכל! תא ספרים ... לבחור תיקייה בה שמים את הספר והמחברת לכל מקצוע לחוד או צבע מחברות וספרים אחיד לכל מקצוע. ארגון פונקציונלי לקלמר להגביל את מספר החפצים בקלמר: תא אחד לחפצים הנדרשים לצורך כתיבה בבית ספר. תא שני לשים את ייתר החפצים. מדרג שני: במידה ואפשר להשאיר חלק מהציוד בבית הספר. להדגיש בכל שיעור זמן קצר להתארגנות במחברת עם דגש על:

- צד פתיחת המחברת. - שוליים - שורות בהן כותבים - סימון מקום במחברת- ניתן לחבר חוט - כותרות מודגשות לכל נושא - סימון סעיפים - טבלאות ותרשימים. - חלוקת הטקסט לפסקאות. - איתור תשובה ע"י קריאה מרפרפת - מרחב עבודה: היכן שמים כל דבר- הצוות וההורים יסייעו לו לארגן את סביבת הלמידה שלו (גם בכיתה ובבית). - הטקסטים שלו יוגדלו. - הטקסט יהיה מנוקד ומחולק לפסקאות ברורות. - הצוות יעזור ל ת' לתכנן ולארגן את המשימה הגדולה: "לתת משימות" ולבצע בקרה על מהלכיו - המורים יקפידו על מתן הנחיות קצרות, ברורות ומדויקות ויחלק	- הושבת ר' ליד תלמיד עמית בכיתה שיעזור לו בקריאה. - הכנה מוקדמת לקריאה: עד פסקה קצרה. - מתן זמן ארוך יותר לסיום מטלות הקשורות לקריאה ולהפחית את מספר המשימות.	- גיוון דרכי הוראה (לשלב אמצעי המחשה בכל הזדמנות לימודית). - פירוק משימות מורכבות, חדשנות, למידה דרך משחק, משימות קצרות, משימות המהוות אתגר אופטימלי. - לשתף את ר' במטרות השיעור ולהבהיר מה אנחנו מצפים ממנו לעשות כדי להשיג את המטרות. - לבחור מבוגר משמעותי מנטור שילווה את התלמיד ויניע אותו ללמידה.	
--	--	--	--

הוראה ארוכה להנחיות קצרות.			
- בשעורים פרטניים המורים יתנו לר' כלים להתארגנות עצמית ויכוונו אותו לקבלת אחריות על תהליכי ההתארגנות באמצעות הוראה מפורשת, מודלינג כרטיסי ניווט ומשוב מתאים.	מדרג ראשון: - שיפור רהיטות הקריאה באמצעות קריאה מרובה (בכל קריאה מומלץ למדוד את זמן הקריאה ולחשב את מספר המילים לדקה. פעילות זאת מאפשרת לר' לקבל משוב לגבי מידת ההתקדמות שלו.	- המורה תלמד את ר' לחפש קשרים אישיים כדי להפוך את החומר לרלוונטי.	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים
- המורים יקנו ל ר' אסטרטגיות להתמודדות עם מטלות חדשות והוראות המורה ילמד את התלמיד לשאול את עצמו שאלות מכוונות	- ניתן ליצור גרף יומי לטקסט מסוים, ולהמחיש לתלמיד את מידת השיפור מקריאה לקריאה.		
- המורים יספקו לתלמיד כלים שונים לביצוע תהליכי בקרה ויוביל אותו ליצירת מחוון אישי לבקרה על תוצרים בהתייחס לסוג המטלה והתוצר הנדרש	- מדידת זמן להאצת קריאה באמצעים שונים: שעון חול' טיימר. מדרג שני: - שימוש בתוכנות העוסקות בהאצת הקריאה, בחירת טקסטים מתאימים המעודדים קריאה בשטף.		
	- הקלטת טקסט או פסקה הקלטה קולית בבית ושליחה למורה מדי שבוע לעריכת משוב מקדם קריאה. - חובה לספק מודל קריאה תקין (המורה		

	מקליטה או שולחת מודל קריאה תקין אחר..) - הקניית אסטרטגיות לקריאה מפצה (הישענות על ידע מורפולוגי, סמנטי, תחבירי והקשרי) - שעות הכלה או שעות פרטניות (חשוב שיהיה שיתוף פעולה בין מורת המקצוע לבין המורה שתלווה אותו בשיעורים הפרטניים: שימוש באסטרטגיות: קריאת צל וקריאת מקהלה לדיוק הקריאה. - בשיעורי מוזיקה ר' ישפר את הקריאה על ידי קריאה בציבור (שירה)		
סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. - לספק ל ר' סביבת למידה דיגיטלית ושפע תוכנות ואתרים שיאפשרו למורים לתפור לו את סביבת הלמידה המתאימה. לדוגמא: שימוש באתרים כגון גמבה, שטף קריאה, אתר הכתבה, מחוללי משחקים, תוכנת הקראה ועוד - הצבת טיימר שולחני, שעון חול, לוח משימות מחיק, סימניית אצבע שומרת שורה, סרגל מעקב קריאה. קלמר קיר, כרטיסי ניווט.			סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

סביבה חוץ- כיתתית: שולחן שנמצא בפינה שקטה ליד הכיתה לצורך עבודה במקום שקט.	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>יצירת קשר חיובי מורים- הורים-</u> להקים ערוצי תקשורת ושגרות של עבודה משותפת מיטבית בין צוות בית הספר וההורים. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>למידה באמצעות תנועה-</u> הגברת הפעילות הקוגניטיבית באמצעות תנועה ופעילות גופנית ניהול ההוראה והחינוך <u>פרקטיקות להוראה מפורשת-</u> הגדרה ישירה של מטרות הלמידה, שלבי ביצוע המשימות הלימודיות והתוכן הנלמד בשיעור.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 5

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מגלה קושי להתמודד עם תסכול כשמתקשה לפצח מטלה. - מפריע למהלך שיעור תקין	- חברותי - ידע עולם עשיר ורחב - סקרן - אוהב מתמטיקה	- אינו יוזם, חסר מוטיבציה - מתקשה בהבנת משמעות תכנים והסקת מסקנות. - קושי בהתמודדות בלמידה עצמאית. - אינו יודע לבקש עזרה. - קריאה לא מדויקת מוסח - אינו מכין שיעורי בית	- מגיע מסודר ומאורגן - מגיע באופן סדיר לבית הספר. - אוהב בעלי חיים

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- אווז נכון את העיפרון, -	- קריאה איטית ולא מדויקת - מתעייף, מוסח בקלות, אינו מרוכז - קצב עבודה איטי. - קושי בהעתקה מהלוח. - קושי בהבנת הנקרא והפקת משמעות. - אינו מתכן את פעולותיו - אינו משתמש באסטרטגיות		

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. קריאה

2. קושי בהפקת משמעות מטקסט

3. חשיבה

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: השלמת תהליך רכישת הקריאה, פיתוח מיומנויות למידה בדגש על ארגון מסר עם התחלה אמצע וסוף.

יעד בתחום החברתי - רגשי: העצמת מוקדי הכוח (שפה ורבליית גבוהה) ושילובם בשגרה לשם העצמה והענקת בטחון.

יעד בתחום הארגוני: התלמיד ישתמש במחווה הטרמה לפני קריאת טקסט, במהלך הקריאה ובסיומה.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך) שעות פרטניות	2 ש"ש חינוך לשוני	השלמת תהליך רכישת הקריאה
שעות פרטניות	2 ש"ש- חינוך לשוני	השעות הפרטניות יוקדשו לקידום קריאה שוטפת ומדויקת תוך הטרכת טקסטים שילמדו בכיתה: 8. חלוקת מילים להברות ועריכת סינתזה מידית 9. קריאת מילים הומוגרפיות- משפטי השלמה (קלז), ניקוד מילים, איתור מילות תפל. 10. קריאת מילות תפל 11. משחקים- הכנת משחק הזיכרון לוטו; לוחות עם מילים שחלקן מילים בעלות דמיון אורתוגרפי (רבים, רבות, בנינים, תבניות, גופים ועוד), משחק איקס עיגול (הגייה של צלילים לפי הסימון); חי צומח דומם (צליל E צירה: חי-אפרוח; צומח- ארז; דומם-באר; עיר- אילת). 12. הגייה קולית של מילה ובידוד הצליל הנרכש והשמעתו. 13. סימון כל המילים בטקסט עם הצליל הנרכש/ המחזק והדגשתו. 14. המורה תשאל את התלמיד: א. איפה כתובה המילה _____ - על התלמיד למצוא ולקרוא. ב. איפה כתוב ש..., איפה נמצאת התשובה לשאלה/עובדה/דעה/____ - על התלמיד למצוא ולקרוא. ג. מה כתוב בשורה _____ / תחילת פסקה/ כותרת/ כותרת משנה/ כיתוב בתמונה/ בסוגריים/ בגרשיים,... 15. קריאת "הד"- מורה קורא יחידת משמעות, התלמיד חוזר (קורא! לא חוזר בעל פה!) 16. תלמיד קורא, מורה חוזר אחריו, אינו מתקן, התיקון הוא בקריאה הרהוטה של המורה. המורה תשתמש במודל משכ"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמידה במטרה להעצים אותה ולחזק בה את האמונה ביכולותיה.
שיחות מחנכת	אחת לשבוע	שיח לחיזוק הקשר האישי – "שיחות מלב אל לב"
שיחות יועצת	אחת לחודש	קבוצת העצמה חברתית

תומכת הוראה	3 פעמים בשבוע	"נאמני קריאה" – תלמידים מכיתה ו' לקריאת בוקר של 15 דקות.
התערבות פסיכולוגית	פעם בשבוע	מתנדב "פוש"- "פרח" "סטודנט" לקידום הקריאה.
מרחב הכלה	פעם בשבוע	השתתפות בתוכנית העצמה "גינה" – פרויקט להקמת ושמירה על הגינה הבית ספרית לשם העצמה אישית.
שיחות עם הורים	אחת לחודש	בחינת התוכנית האישית מדי חודש, מעקב אחר קשיים והתקדמות. שמירה על שיתוף הפעולה בין מורה- הורה- תלמיד.
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי	פעם בשבוע	הוראה מתקנת בשפה

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	- מתן חיזוקים מיידיים על הצלחות	- המורה תקפיד להקריא בפני התלמידים את הכתוב על הלוח, בספר הלימוד או כתוביות בעת הקרנת סרטון. - המורה תקריא בקול את הטקסט לפני ביצוע משימות עצמאיות. - המורה תאפשר לתלמיד עמית להקריא את הטקסט. - המורה תאפשר לתלמיד להביע את עצמו בעל פה	-

פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים			
- המורה תאפשר לתלמיד לענות תשובות בעל פה. - המורה תרחיב את ההכרות שלה עם התלמיד באמצעות שאלון אישי על מנת לזהות את מוקדי הכוח ולהעצים אותם בהתאם. - מתן אפשרות להציג בפני הכיתה את תחומי העניין של התלמיד באמצעות מצגת/ סרטון/ כרזה וכד'. - מתן תפקיד אישי לתלמיד במסגרת תפקיד לכל תלמיד קישור לפרקטיקה - גיוון בדרכי הוראה- המורה תתאים את דרכי ההוראה בהתאם לדרכי הלמידה המועדפות על התלמיד (תנועה, מישחק, תיאטרון ועוד)	- המורה תקדיש 10 דקות לעבודה פרטנית עם התלמיד מדי יום במהלך שיעורי השפה לקידום קריאה כפי שצוין לעיל - הפעלת תכנית "האצת קריאה" התלמידים יקראו זה לזה לסירוגין מתוך הטקסטים הנלמדים במשך 15 דקות במהלך השיעור. - עבודה בקבוצה: - גזירת מוקדמת של חלקי התשובה לחלקים וארגון התשובה בהתאם לרצף ההגייוני. - הדגשת חלקי המסר בצבעים שונים. - <u>למידה מטעויות:</u> המורה תציג בפני התלמיד 3 תשובות שונות. התלמיד ידרג את התשובות מהטובה ביותר לתשובה הפחות טובה וינמק את דעתו. המורה תשאל: מדוע זו התשובה הטובה ביותר? מה חסר בתשובה X? מה כדאי להוסיף בתשובה Y? האם התלמיד ענה על כל חלקי השאלה? - המורה תדגים לתלמיד באופן	- הצבת סרגל תנועות על השולחן. - בניית מחוון עם התלמיד לארגון מסר בסוגי כתיבה שונים. - המורה תדגים לתלמיד את השימוש במחוון ותלווה את דבריה בהסברים מפורשים	

	מפורש את שלבי העבודה ותציג את הקשר בין ההדגמה וההמחשה לפתרון שאלות בנות מספר שלבים.		
	סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח הכנת פינה כיתתית לעידוד קריאה וכתביה שתכלול : 1. סלסילת ספרים- התלמידה תבחר ספר לקרוא, תדגיש מילים ותעתיק אותם למחברת (אוצר המילים שלי). התלמידה תחבר משפטים ממילים שהיא תבחר בצורה חווייתית ומהנה. 2. סלסלה של תמונות- התלמידה תבחר תמונות ותכתוב את מה שמופיע בתמונות. 3. סלסלת מילים הכוללת מילות קישור מילות יחס....., על מנת שהתלמידה תחבר משפטים ותעתיק למחברת. 4. פינת קריאה לעידוד קריאה חופשית הפחתת מוסחות: - ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') - הצבת סרגל אותיות וצלילים אישי על השולחן במקום בולט - הצבת סכמה לארגון מסר במקום בולט על השולחן.		סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?
	מחויבות לכל תלמיד ותלמידה ניהול שיחה אישית עם תלמידים- המורה והתלמידים יבססו מנהג קבוע של שיחות אישיות יעילות ומשמעותיות. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו שימוש במארגני ידע- שיפור יכולת התלמידים לארגן ידע ותהליכי חשיבה, לזהות סיבתיות ולהבין תופעות ותהליכים. ניהול ההוראה והחינוך		פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

למידה באמצעות משחק - המשחק יוצר הזדמנויות ללמידה רלוונטית ואוטנטית, מתוך תחושה של חירות המאפשרת ללומדים ליזום, לאלתר ולמצוא פתרונות לבעיות. אווירה של משחק מאפשרת התמודדות עם מצבים מאתגרים והתנסות בתהליכי למידה ואי-ידיעה בלא סיכון

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 6

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חסמים	חזקות	חסמים	חזקות
- מגלה קושי להתמודד עם תסכול כשמתקשה לפצח מטלה. - מפריע למהלך שיעור תקין	- חברותי - ידע עולם עשיר ורחב - סקרן - אוהב מתמטיקה	- אינו יוזם, חסר מוטיבציה - מתקשה בהבנת משמעות, תכנים והסקת מסקנות. - קושי בהתמודדות בלמידה עצמאית. - אינו יודע לבקש עזרה. - קריאה לא מדויקת - מפריע למהלך השיעור - מרבה לפטפט, לקום ולהסתובב. - מוסח - אינו מכין שיעורי בית	- מגיע מסודר ומאורגן - מגיע באופן סדיר לבית הספר. - אוהב בעלי חיים

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים

		- מתעייף, מוסח בקלות, אינו מרוכז - קצב עבודה איטי. - קושי בהעתקה מהלוח. - קושי בהבנת הנקרא והפקת משמעות. - אינו מתכנן את פעולותיו - אינו משתמש באסטרטגיות	- אחוז נכון את העיפרון, - מצליח להתמודד עם שאלות רב ברירה ברמת קריאות תואמת גיל. - חוזר לטקסט מנסה לחפש את התשובה.
--	--	--	--

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. **קריאה** - קריאה שוטפת אך לא מדויקת
2. **קושי בהפקת משמעות מטקסט**
3. **קושי בהתמודדות עם תסכולים.**

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: לימוד אסטרטגיות שיסייעו לתלמיד להפיק משמעות מטקסט וקריאה מדויקת של פיסקה מתוך טקסט ברמת קריאות תואמת גיל.

יעד בתחום החברתי- רגשי: מתן חיזוקים וחוויות הצלחה על מאמץ ולא רק על תוצאה.

יעד בתחום הארגוני: בניית מחוון אישי ללמידה, בניית תוכנית חיזוקים.

חברתי- רגשי

מתן חיזוקים וחוויות הצלחה על מאמץ ולא רק על תוצאה.

פדגוגי

לימוד אסטרטגיות שיסייעו לתלמיד להפיק משמעות מטקסט וקריאה מדויקת של פיסקה מתוך טקסט ברמת קריאות תואמת גיל.

ארגוני

בניית מחוון אישי ללמידה, בניית תוכנית חיזוקים..

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
הוראה מתקנת בקריאה	2 ש"ש	מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
בשעות הפרטניות המורה תקדם מיומנות של קריאה מדויקת באמצעות הטרמה של טקסטים שילמדו בכיתה ומתן משימות לקידום קריאה מדויקת: 1. חלוקת מילים להברות ועריכת סינתזה מידית 2. קריאת מילים הומוגרפיות- משפטי השלמה (קלז), ניקוד מילים 3. קריאת מילות תפל 4. משחקים- הכנת משחק הזיכרון לוטו; לוחות עם מילים שחלקן מילים בעלות דמיון אורתוגרפי (רבים, רבות, בנינים, תבניות, גופים ועוד), משחק איקס עיגול (הגייה של צלילים לפי הסימון); חי צומח דומם (צליל E צירה: חי-אפרוח; צומח- ארז; דומם- באר; עיר- אילת). 5. הגייה קולית של מילה ובידוד הצליל הנרכש והשמעתו. 6. סימון כל המילים בטקסט עם הצליל הנרכש/ המחוזק והדגשתו המורה תשתמש במודל משכי"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.	1 ש"ש	שעות פרטניות
מפגש בחדר מפתח הלב לשיח באמצעות קלפים לשיח רגשי. מתן כלים לתלמיד שיסייעו לתלמיד להתמודד עם כעסים ותסכול. קיום סימולציות להתמודדות עם מצבי כעס ותסכול.	פעם בשבוע	שיחות מחנכת
		שיחות יועצת

		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
פעם בשבוע המורה תשתף את ההורים בהצלחות התלמיד. מדי יום התלמיד יקבל משימות קריאה. התלמיד יקרא קריאה קולית להוריו והם יחתמו בטבלת מעקב.	עדכון שוטף	שיחות עם הורים
ליווי של מנתחת התנהגות לצוות המלמד בכיתה. טיפול בבעלי חיים	אחת לשבועיים אחת לשבוע	אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	- תיווך ע"י הצוות החינוכי של סיטואציות המעוררות תסכול. - מתן חיזוקים חיוביים מידיים.	- חלוקת הטקסטים לפסקאות וקריאה באופן מדורג של חלקי הטקסט.	- חלוקת הטקסט לפסקאות (מופרדות) כתוב באותיות גדולות.

פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים			
שימוש בסכמות ובכרטיסי ניווט של אסטרטגיות להפקת משמעות מטקסט (חמשת הממי"ם) הדבקת כרטיס הניווט על השולחן במקום בולט	- המורה תקדיש 10 דקות לעבודה פרטנית עם התלמיד מדי יום במהלך שיעורי השפה לקידום קריאה כפי שצוין לעיל	- מתן כלים לוויסות רגשי קוגניטיבי- א. <u>"מסימן קריאה לסיומן שאלה"</u> – נעודד את התלמיד להתאמן על הצבת סימני שאלה בסוף מחשבות שליליות פסקניות – אף פעם אני לא מצליח! הופך ל – האם אף פעם אני לא מצליח? הצבת סימן השאלה מאפשרת לבחון את ההנחה האוטומטית. <u>דיבור פנימי –</u> כאשר עולה מחשבה שלילית, נזמין אות התלמיד לעצום עיניים, לחשוב על מילים טובות ומפרגנות לעצמי ו/או לחשוב על האופן בו אדם אהוב מביט עליהם, ולחשוב מה הוא היה אומר? באיזו מחשבה היה מחליף את המחשבה האוטומטית. ג. <u>הכנת מאגר משפטים:</u> כשאני מתאמץ אני מצליח, אני מצליח בתחומים שאני אוהב ועוד <u>להיזכר בדברים:</u> להיזכר בשמות של אנשים שאני אוהב ושאוהבים אותי.	
	- התלמיד יפתח מודעות לצורך שימוש באסטרטגיות למידה וישתמש בהם להפקת משמעות מטקסט ברובד הסמוי והגלוי.	ב. <u>כאשר עולה מחשבה שלילית, נזמין אות התלמיד לעצום עיניים, לחשוב על מילים טובות ומפרגנות לעצמי ו/או לחשוב על האופן בו אדם אהוב מביט עליהם, ולחשוב מה הוא היה אומר? באיזו מחשבה היה מחליף את המחשבה האוטומטית.</u>	
	- הוראה מפורשת של אסטרטגיית חמשת המ"מים לשחזור והפקת משמעות מטקסט.	ד. <u>להיזכר בדברים:</u> להיזכר בשמות של אנשים שאני אוהב ושאוהבים אותי.	
	- הוראה מפורשת של אסטרטגיה לאיתור מידע מטקסט.		

		להיזכר במקום בטוח ואהוב שמשרה עלי בטחון ונינוחות. קישור לפרקטיקה - המורה תקיים עם התלמיד סימולציות של דרכי תגובה הולמות לתלמידים ומורים במצבי כעס ותסכול. - הכנת מד רגשות אישי בו התלמיד יוכל להיעזר במצבי כעס. - בניית תכנית עיצוב התנהגות אישית לתלמיד.	
סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. הפחתת מוסחות: ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') העלאת תחושת המסוגלות: - בסביבת הלמידה יוצב לוח מתחלף בו יציג אחד התלמידים אחת לשבוע נקודות חוזק שלו ותחומי עניין: שם התלמיד, ספר אהוב, סדרה אהובה, משחק אהוב, תוצר שהכין וכד' - הדבקת המחווה שנבנה עם התלמיד על השולחן	סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?		

ויסות רגשי - פינה שקטה ואינטימית המאפשרת הירגעות בזמן התקפי בכי באמצעות האזנה למוזיקה שקטה באוזניות/ ציור/ יצירה - <u>הצבת לוח רגשות במרחב הלמידה</u>: גלגל רגשות, מה אני מרגיש? איפה אני מרגיש את זה בגוף? איך אני יכול להתמודד עם זה? מה מותר לי לעשות כשאני כועס? מד רגשות קריאה: פינת ספריה לקריאה חופשית מרכזוני למידה בקריאה: השלמת משפטים, איתור מידע גלוי, איתור מילים, מאזכרים, מגוון משימות לקריאה קולית בקולות שונים ועוד	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>להעריך מאמץ ולחגוג הצלחות</u> - לעזור לתלמידים לזהות את הגורמים שמאפשרים להם להתקדם ולהצליח. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>תיווך בלמידה באמצעות הדגמה והמחשה</u> - שיפור אפקטיביות הלמידה, זכירה לטווח ארוך והפנמה טובה יותר של ידע, בעזרת הדגמה והמחשה. ניהול ההוראה והחינוך <u>פרקטיקות לניהול שיעור תקין ומניעת הפרעות</u> - מניעת הפרעות מראש ולא רק תגובה אליהן.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 7

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)		מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מגלה רצון ומוטיבציה להצליח בלימודים - אוהב מאוד שיעורי חנ"ג - מעוניין בהרחבת המעגל החברתי והקשרים החברתיים - קושי בביצוע משימות הבנת הנקרא באופן עצמאי - ויתור לאחר חוויית כישלון – בלמידה ובחברות	- בתחילת השיעור מקשיב להקניה ונראה שעוקב אחר ההוראות. - מתחיל לקרוא את הטקסט. לעיתים אף מצליח לסיים לקרוא בעצמו. - מעתיק מהלוח את המשימה. - מתחיל לענות על השאלות, אך כאשר נתקל בשאלה מאתגרת, מתחיל להתעסק בחפצים ומוותר על ביצוע המשימה.	- ילד נבון - ממושמע - מכבד את הצוות החינוכי - מגיע עם ציוד - משפחה תומכת	- משקל יתר - קושי להתמיד בביצוע משימה - התעסקות עם חפצים בזמן שיעורים - קושי בשמירה על קשב - מעורבות בתחילת שנה באירועי אלימות פיזית ומילולית - חוויה קשה של חרם מצד הבנים של הכיתה במהלך הקיץ האחרון

ללמוד את התלמיד- שימוש ברכיבים מתוך הכלי		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מוציא ציוד - מעתיק מהלוח - נראה שמקשיב להקניה - מנסה לענות על השאלות - בעל רמת חשיבה מתמטיקה בינונית.	- מתקשה בתרגילים המצריכים רמת קושי בינונית- גבוהה. - קושי ביישום מיומנויות טכניות בתרגילי מתמטיקה - צבירת פערים לימודיים בתחום המתמטיקה		

		בטחון עצמי נמוך בתחום מתמטיקה לאור חוויית כישלון בשנים קודמות.	- מחבר ומחסר בתחום האלף
--	--	---	----------------------------

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. **תובנה מספרית- חסמים בתובנה מספרית בהתאם לרמת גיל.**
2. **מיומנויות פתרון בעיות- פערים בשליטה במיומנויות פתרון בעיות מילוליות מורכבות בתחום המתמטיקה.**
3. **חשיבה- רמת חשיבה נמוכה בתחום המתמטי.**

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

- יעד בתחום הלימודי: חיזוק ההבנה המתמטית ופיתוח חשיבה מתמטית (שמירה על רמת חשיבה גבוהה אך הורדת רמת הקושי)
- יעד בתחום חברתי - רגשי: חיזוק תחושת המסוגלות, הביטחון והדימוי העצמי בתחום המתמטיקה.
- לפתח את היכולת להכיר ביכולותיו, בידיעותיו ובקשייו.
- יעד בתחום הארגוני: התאמת דרכי הלמידה והערכה בהתאם לרמת החשיבה ויכולות התלמיד

חברתי- רגשי

חיזוק תחושת המסוגלות, הביטחון והדימוי העצמי בתחום המתמטיקה. לפתח את היכולת להכיר ביכולותיו, בידיעותיו ובקשייו.

פדגוגי

חיזוק ההבנה המתמטית ופיתוח חשיבה מתמטית (שמירה על רמת חשיבה גבוהה אך הורדת רמת הקושי)

ארגוני

התאמת דרכי הלמידה והערכה בהתאם לרמת החשיבה ויכולות התלמיד

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב
תיווך על החומר הנלמד בכיתה ולימוד סכמות עבודה קבועות לפתרון בעיות אינטגרטיביות במתמטיקה. דיאלוג קבוצתי להידוק קשרי החיברות עם תלמידי הכיתה (בדגש על בנים).	2 ש"ש במתמטיקה 1 ש"ש מלב אל לב.	שעות פרטניות
דיאלוג אישי לשיקוף התהליך ולפיתוח את היכולת של התלמיד לתכנן, לבקר ולהעריך את תהליכי פתרון בכלל ובמתמטיקה בפרט.	פעם אחת בשבוע	שיחות מחנכת
		שיחות יועצת
		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
שיחת שיקוף על התכנית וקביעת יעדים . שיחה שבועית לשיקוף ההתנהלות בכיתה מתן עזרה מקצועית בבית בתחום – דגש על הוראה מתקנת בתחום המתמטיקה.		שיחות עם הורים
פיתוח מרחבי הכלה שמכילים גם את תחום המתמטיקה		אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
- מתן סכמה כללית של פרק פעולות הכפל והחילוק במספרים הטבעיים ובשברים פשוטים. - מתן אפשרות לשימוש באמצעי המחשה לפי הצורך - המורה תדגיש את מילות השאלה וההוראה בבעיה.	- המורה תשאל שאלות מכוונות את התלמיד על הבעיה ועל התהליך שביצע. - יש לאפשר לתלמיד להשתמש בלוח החיבור או בלוח הכפל (כשהערכה אינה מתמקדת במיומנויות האלה). - לחלק את המשימה למשימות קצרות יותר. - הרחבות, הבהרות והתאמות.	- מתן חיזוק חיובי מידי לתלמיד - שיחות דיאלוג ומעקב במחברת 'ההצלחות שלי' - שיתוף הורים - אחת לשבוע ההורים יגיבו על אחת מחוויות ההצלחה שכתב התלמיד ויכתבו מכתב מתוק במחברת ההצלחות - שיתוף התלמיד בתוצאות המבדקים, ובבניית תכנית ההתערבות ובמהלך ההתקדמות	פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)
- כתיבת תומכי זיכרון על הלוח וכן מתן מחברת עם תומכי זיכרון לתלמיד.	- התאמות בקביעת רמת החשיבה של משימה: סוג השאלה, הדרך בה השאלה מוצגת לתלמידים, הדרך שבה התלמיד פתר את השאלה. - שחזור אלגוריתם מוכר שאינו מאפיין רמת חשיבה גבוהה.	- התלמיד יכיר את פרופיל הלמידה שלו: חזותי שמיעתי, סביבת הלמידה המתאימה לו וכד' - העמקת היכרות עם התלמיד	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים

	- התאמות של תיווך, תוספת זמן כדי שיוכל לבצע את המטלות, או לצמצם את כמות המטלות הנדרשות בכל נושא. - העלאת הרגשת המסוגלות על ידי ניתוח השגיאות – לשם בניית תכנית התערבות מדויקת. המורה תבקש מהתלמיד לתאר את דרך הפתרון כדי לחשוף את דפוס השגיאות ולאתר את מקורן. מעבר לטיפול של המורה בשגיאה, רצוי, במידת האפשר, ליידע את התלמיד על מקור השגיאה ולהקנות לו אסטרטגיות שבאמצעותן הוא יתקן ויבקר את עצמו. - התלמיד יפעל באופן הבא כאשר עליו לפעול בעיה אינטגרטיבית: התלמיד יסמן בצבעים שונים את הנתונים בבעיה, התלמיד ישרטט/ יצייר את הבעיה המילולית, התלמיד ימליל את הבעיה במילים שלו. - המורה תחשוף בפני התלמיד מגוון בעיות אינטגרטיביות. - המורה תבצע הוראה מפורשת ותדגים פתרון בעיות אינטגרטיביות.	באמצעות שאלון חוזקות- קישור לפרקטיקה - התבוננות עצמית וניהול עצמי של התלמיד כדי להיות מודע ליכולותיו ולקשייו, להתמודד עם קשייו ולנתב את עצמו להצלחה. - מתן משימות מתמטיות סביב מיומנויות שהתלמיד שולט בהן על מנת לספק לו חווית הצלחה.	
	סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח		סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

*הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. הפחתת מוסחות: ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה) (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') העלאת תחושת המסוגלות: - בסביבת הלמידה יוצב לוח מתחלף בו יציג אחד התלמידים אחת לשבוע נקודות חוזק שלו ותחומי עניין: שם התלמיד, ספר אהוב, סדרה אהובה, משחק אהוב, תוצר שהכין וכד' - הדבקת המחווה שנבנה עם התלמיד על השולחן סביבה מתמטית: - מגוון אמצעי המחשה במתמטיקה - הצבת לוח הכפל ולוח המאה במרחב הלמידה - משחקים מתמטיים בסביבת הלמידה	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>העמקת ההכרות עם התלמידים בכלים דיגיטליים</u> – העמקת ההיכרות בין התלמידים לבין עצמם על מנת לחזק את קשרי החיברות ביניהם. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>אמצעים לשיפור הזיכרון</u> – לשכלל את יכולות הזיכרון כדי להתקדם משינון ללמידה מעמיקה. ניהול ההוראה והחינוך <u>הערכת ביניים של החומר הנלמד בכיתה</u> – קבלת מידע על הידע שרכשו התלמידים, כדי לכוון את המשך תהליך הלמידה בהתאם. המידע נועד לעזור גם לתלמידים וגם למורה לכוון את המשך תהליך הלמידה ולקדם את השגת מטרותיו.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 8

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- הגעה סדירה לבית הספר - מגיע מסודר ומאורגן - מקפיד על הבאת ציוד לימודי - משתתף בשיעורים - לרוב, משתף פעולה עם המורים - קריאה שוטפת ומדויקת - מביע את עצמו בעל פה ברהיטות	- חולמני - מוסח בקלות - מתקשה בהבנת הוראות מורכבות - פער בין הבעה בעל פה להבעה בכתב - פער בין היכולות להישגים - הישגים נמוכים במבחנים (אינו קורא הוראות בשלמותן, לא מבצע תהליכי בקרה) - לא מאמין ביכולותיו - פזיז - קשיים במתמטיקה	- מונע מחיזוקים חיוביים - נבון - מביע את עצמו באופן ברור	- תחושת מסוגלות עצמית נמוכה - סף תסכול נמוך - כאשר חש תחושת כשלון נקלע להתקפי בכי - מוותר לעצמו בקלות ומתייאש

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- קריאה שוטפת ומדויקת - קצב עבודה איטי - קצב כתיבה תקין - לרוב, משיב נכון על שאלות רב-ברירה - משתמש בסימני פיסוק	- עונה תשובות חלקיות - אינו משיב על כל חלקי השאלה - מסמן תשובות בטקסט אך לא באופן עקבי ולא בשלמות - אינו מפעיל תהליכי בקרה	- מתמטיקה: שולט היטב בחיבור, חיסור וכפל - חושב באופן טכני	- מתמטיקה: מכיר חלקית מושגים מתמטיים - מתקשה לבצע פעולות חילוק

- מתקשה לענות על שאלות אינטגרטיביות אינו מיישם אסטרטגיות		- מתקשה לבחור אסטרטגיה מתאימה לשאלה ולהשתמש בה - נראות תנודות בקשב - מעט תזזיתי - ממהר - כתב יד לא קריא	- לעיתים נראה כחולם
--	--	---	---------------------

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. הבנה מתמטית

2. חשיבה- קשיים בפתרון בעיות מילוליות (משימות מסדר חשיבה גבוה, משימות בנות מספר שלבים)

3. תחושת מסוגלות עצמית נמוכה

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד יפתור בעיות מילוליות מסוגים שונים

יעד בתחום חברתי - רגשי: הפחתת החרדה ממתמטיקה והעצמה אישית על מנת להעלות את תחושת המסוגלות

יעד בתחום הארגוני: מתן אמצעי המחשה מגוונים ומותאמים, יצירת סכמות לשלבי פעולה בפתרון בעיות מסוגים שונים.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	2 ש"ש במתמטיקה	השעות הפרטניות יוקדשו לניתוח תשובות לבעיות מילוליות שכתב התלמיד: זיהוי נקודות חוזק בתשובות ונקודות לחיזוק. המורה תשתמש במודל משכי"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.
שיחות מחנכת	אחת לשבוע	אחת לשבוע המחנכת תפגוש את התלמיד לשיחה אישית בדגש על העצמת מוקדי החוזק והצלחות שחווה התלמיד לאורך השבוע.
שיחות יועצת	אחת לחודש	התלמיד ישתתף בקבוצה חברתית במטרה להעצים אותו ולהדק את יחסי הקירבה והאכפתיות.
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		
מרחב הכלה		
שיחות עם הורים	אחת לחודש	ההורים ידווחו האם הם חשים בשינוי בהתנהגותו של התלמיד. המורה תכוון את ההורים כיצד לנהל שיח מקדם עם התלמיד אודות ההצלחות והאתגרים על מנת להשיג את היעד שנקבע. לאחר שהתלמיד ישיג את היעד תזמין המחנכת את ההורים לשיחת נחת בנוכחות מנהלת בית הספר בה תעניק לו תעודת הערכה.
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי	אחת לשבוע	מתמטיקה באמצעות תנועה

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	- פירוק משימות בנות מספר שלבים למשימות קצרות ומדורגות על מנת לאפשר לתלמיד חווית הצלחה.	- פירוק משימות בנות מספר שלבים למשימות קצרות ומדורגות - שאלת שאלות מכוונות את התלמיד: מה השלב הראשון שעליך לבצע כדי לענות על שאלה זו? הסבר את השאלה במילים שלך וכד'	- המורה תדגים לתלמיד את השימוש במחון ותלווה את דבריה בהסברים מפורשים
פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים	- מתן בעיות מילוליות רלוונטיות לחיי התלמיד - מתן משימות מתמטיות סביב מיומנויות שהתלמיד שולט בהן על מנת לספק לו חווית הצלחה. - מתן אפשרות לתלמיד להעביר פעילות מתמטית לכיתה במיומנויות בהן הוא שולט - זיהוי סגנון הלמידה המועדף על התלמיד וגיוון בדרכי הוראה	- המורה תחשוף את התלמיד למגוון של סוגי שאלות מילוליות והוראות - המורה תכוון את התלמיד להמליל את המשימה בקול רם ולשאול את עצמו- מה אני צריך לעשות? מהן מילות ההוראה במשימה? כמה חלקים יש במשימה? - המורה תדגים לתלמיד באופן מפורש את שלבי העבודה ותציג את הקשר בין ההדגמה וההמחשה לפתרון שאלות בנות מספר שלבים.	- יצירת וחיזוק סכמות בכדי לאחסן מידע בזיכרון (עיבוד אומנותי, בקול רם, פעילות גופנית, מפת חשיבה, ואסטרטגיות שליפה) ויכולת להרחיב את הסכמה על ידי חשיפה לשאלות מסוגים שונים. - הדבקת הסכמה במקום בולט על שולחן התלמיד - תרגול הבנת הוראות מילוליות בדרך פיזית, שמיעה, קריאה. - חשיפה למגוון אמצעי המחשה ושימוש בהם לפי הצורך. - שימוש בהמחשה (מצגות סרטונים וכד') ובציורים ותמונות כדי

להמחיש ויזואלית את הבעיה החשבונית. - שרטוט/ ציור הבעיה המילולית ע"י התלמיד			
סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. הפחתת מוסחות: ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה) (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') העלאת תחושת המסוגלות: - בסביבת הלמידה יוצב לוח מתחלף בו יציג אחד התלמידים אחת לשבוע נקודות חוזק שלו ותחומי עניין: שם התלמיד, ספר אהוב, סדרה אהובה, משחק אהוב, תוצר שהכין וכד' - הדבקת המחווה שנבנה עם התלמיד על השולחן סביבה מתמטית: - מגוון אמצעי המחשה במתמטיקה - הצבת לוח הכפל ולוח המאה במרחב הלמידה - משחקים מתמטיים בסביבת הלמידה			סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>להעריך מאמץ ולחגוג הצלחות</u> - לעזור לתלמידים לזהות את הגורמים שמאפשרים להם להתקדם ולהצליח. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>ביצועי הבנה</u> - קידום והעמקת הבנת התלמידים את הידע הנלמד, שיפור זכירת הידע לטווח ארוך ויכולת השימוש העתידי בו. ניהול ההוראה והחינוך <u>תלקיט (פורטפוליו)</u> - הערכה רב-ממדית וארוכת טווח של תלמידים המאפשרת למורה ולהם לקיים הערכה מעצבת על פני תקופה ממושכת ובכלים מגוונים			פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

**תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה,
הורי התלמיד והתלמיד:**

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 9

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- הגעה סדירה לבית הספר	- מונע מחיזוקים חיוביים	- חולמני	- תחושת מסוגלות עצמית נמוכה
- מגיע מסודר ומאורגן	- נבון	- מוסח בקלות	- סף תסכול נמוך
- מקפיד על הבאת ציוד לימודי משתתף	- מביע את עצמו באופן ברור	- מתקשה בהבנת הוראות מורכבות	- כאשר חש תחושת כשלון נקלע להתקפי בכי
- בשיעורים לרוב, משתף פעולה עם המורים		- פער בין הבעה בעל פה להבעה בכתב	- מוותר לעצמו בקלות ומתייאש
- קריאה שוטפת ומדויקת		- פער בין היכולות להישגים	
- מביע את עצמו בעל פה ברהיטות		- הישגים נמוכים במבחנים (אינו קורא הוראות בשלמותן, לא מבצע תהליכי בקרה)	
- הישגים טובים יותר במתמטיקה		- לא מאמין ביכולותיו	
		- פזיז	
		- התקפי בכי כאשר נדרש לתקן או לשפר את תשובותיו	

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- קריאה שוטפת ומדויקת - קצב עבודה איטי - קצב כתיבה תקין - לרוב, משיב נכון על שאלות רב-ברירה - משתמש בסימני פיסוק - לעיתים נראה כחולם	- עונה תשובות חלקיות - אינו משיב על כל חלקי השאלה - מסמן תשובות בטקסט אך לא באופן עקבי ולא בשלמות - אינו מפעיל תהליכי בקרה - מתקשה לבחור אסטרטגיה מתאימה לשאלה ולהשתמש בה - נראות תגובות בקשב מעט תזזיתי - ממהר - כתב יד לא קריא	- חינוך לשוני: - שולט היטב באיתור מידע גלוי בטקסט - שולט היטב במיומנויות הלשוניות הבאות: - מאזכרים, משפחות מילים, מילות קישור, חיפוש במילון, אוצר מילים, כינויי שייכות והתאמת זכר לנקבה - מתמטיקה: - שולט היטב בחיבור, חיסור וכפל	- חינוך לשוני: - מתקשה בשאלות היסק ופרשנות - מתקשה להבין מידע משתמע - אינו עונה על כל חלקי השאלה - עונה ללא קשר לשאלה - מתמטיקה: - מכיר חלקית מושגים מתמטיים - מתקשה לבצע פעולות חילוק - מתקשה לענות על שאלות אינטגרטיביות

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. מוסחות

2. **חשיבה-** קשיים בביצוע משימות מורכבות (משימות מסדר חשיבה גבוה, משימות בנות מספר שלבים)

3. **תחושת מסוגלות עצמית נמוכה** ונטייה להתפרצויות בכי בעקבות כך

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד יבצע משימות בנות מספר שלבים ברובד גלוי

יעד בתחום החברתי - רגשי: התלמיד יזהה את מוקדי הכוח שלו וייעזר בהם לפתרון משימות בנות מספר שלבים ברובד הגלוי

יעד בתחום הארגוני: התלמיד ישתמש בסכמות מוסכמות ובמארגני ידע לפתרון משימות מורכבות

הערה: ישנם מספר חסמים לתלמיד אך המיקוד בתוכנית העבודה הינו על חסם פדגוגי.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
השעות הפרטניות יוקדשו לניתוח תשובות לשאלות מורכבות שכתב התלמיד: זיהוי נקודות חוזק בתשובות ונקודות לחיזוק. המורה תשתמש במודל משכ"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.	1 ש"ש בשפה 1 ש"ש במתמטיקה	שעות פרטניות
אחת לשבוע המחנכת תפגוש את התלמיד לשיחה אישית בדגש על העצמת מוקדי החוזק והצלחות שחוהה התלמיד לאורך השבוע. בסוף השיחה	10 דק' שיחה אישית	שיחות מחנכת

המחנכת תכתוב לתלמיד מכתב מתוך המסכם את הצלחותיו במעטפת ההצלחות.		
שיחות היועצת יעסקו בהתמודדות עם תסכולים ודרכי תגובה במקרים בהם התלמיד נתקל בקושי.	אחת לשבועיים שיחה בקבוצה	שיחות יועצת
		תומכת הוראה
		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
ההורים ידווחו האם הם חשים בשינוי בהתנהגותו של התלמיד. המורה תכוון את ההורים כיצד לנהל שיח מקדם עם התלמיד אודות ההצלחות והאתגרים על מנת להשיג את היעד שנקבע. לאחר שהתלמיד ישיג את היעד תזמין המחנכת את ההורים לשיחת נחת בנוכחות מנהלת בית הספר בה תעניק לו תעודת הערכה.	המחנכת תשוחח עם ההורים אחת לשבוע	שיחות עם הורים
אימון אישי לזיהוי יכולות של התלמיד והעלאת תחושת המסוגלות שלו	1 ש"ש אימון אישי	אחר/נוסף מתוך הסל השקלי

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
המורה תדגים לתלמיד את השימוש במחווה ותלווה את דבריה בהסברים מפורשים	פירוק משימות בנות מספר שלבים למשימות קצרות ומדורגות שאלת שאלות מכוונות את התלמיד: מה השלב הראשון שעלייך לבצע כדי לענות על שאלה זו? הסבר את השאלה במילים שלך וכד'	פירוק משימות בנות מספר שלבים למשימות קצרות ומדורגות על מנת לאפשר לתלמיד חווית הצלחה. מתן חיזוקים חיוביים ממוקדים כאשר התלמיד משתמש באסטרטגיות לפתרון משימות בנות מספר שלבים: "כל הכבוד,	פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)

		חילקת את השאלה לחלקים ומיספרת כל חלק, "ענית על כל חלקי השאלה" וכד'	
המורה תדגיש ותגדיל את מילות השאלה וההוראה בשאלה בניית מחוון יחד עם התלמיד לפתרון שאלות בנות מספר שלבים בשפה ובמתמטיקה. קישור לפרקטיקה הכרות עם תבניות כתיבה שונות בניית מחוון לבקרה ביחד עם התלמיד והדבקתו ככרטיס ניווט על השולחן.	התלמיד ישתמש באסטרטגיה לפירוק שאלות מורכבות ולהבנות: 3. זיהוי מילים קשות באמצעות אסטרטגיית מש"ה, כתיבת המאזכר מעל מאזכרים בתוך השאלה 4. סימון מילות השאלה והבנת המשמעות של כל מילת שאלה המורה תכוון את התלמיד להמליץ את המשימה בקול רם ולשאול את עצמו- מה אני צריך לעשות? מהן מילות ההוראה במשימה? כמה חלקים יש במשימה? המורה תדגים לתלמיד באופן מפורש את שלבי העבודה ותציג את הקשר בין ההדגמה וההמחשה לפתרון שאלות בנות מספר שלבים. עבודה בקבוצה למידה מטעויות: המורה תציג בפני התלמיד 3 תשובות ברמות שונות לשאלות בנות מספר שלבים. התלמיד ידרג את התשובות מהטובה ביותר לתשובה הפחות טובה וינמק את דעתו. המורה תשאל: מדוע זו התשובה הטובה ביותר? מה חסר	העמקת ההיכרות עם התלמיד באמצעות שאלון חוזקות- קישור לפרקטיקה מתן תפקיד אישי לתלמיד במסגרת תפקיד לכל תלמיד בהתאם לנקודות החוזק שלו- קישור לפרקטיקה מעטפת הצלחות אישית- התלמיד יקבל מעטפה ובה פתקים בשני צבעים: צהוב- "חוויות הצלחה" – מצבים, מעשים או התנהגויות שיחשבו בעיניכם כהצלחה שלכם, ואת הנסיבות שסייעו לכם להצליח. ירוק- "מטרות הצלחה" – מצבים, מעשים או התנהגויות שאתם שואפים אליהם, ואת הכוחות שעשויים לסייע בהשגתם. קישור לפרקטיקה שיתוף הורים- אחת לשבוע ההורים יגיבו על אחת מחוויות ההצלחה שכתב התלמיד ויכתבו מכתב מתוק שייכנס לתוך מעטפת ההצלחות מתן כלים לוויסות רגשי קוגניטיבי- ה. "מסימן קריאה לסימן שאלה" –	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים

	נעודד את התלמיד להתאמן על הצבת סימני שאלה בסוף מחשבות שליליות פסקניות – אף פעם אני לא מצליח! הופך ל – האם אף פעם אני לא מצליח? הצבת סימן השאלה מאפשרת לבחון את ההנחה האוטומטית. 1. <u>דיבור פנימי</u> – כאשר עולה מחשבה שלילית, נזמין אות התלמיד לעצום עיניים, לחשוב על מילים טובות ומפרגנות לעצמי ו/או לחשוב על האופן בו אדם אהוב מביט עליהם, ולחשוב מה הוא היה אומר? באיזו מחשבה היה מחליף את המחשבה האוטומטית. 2. <u>הכנת מאגר משפטים</u>: כשאני מתאמץ אני מצליח, אני מצליח בתחומים שאני אוהב ועוד. ח. <u>להיזכר בדברים</u>: להיזכר בשמות של אנשים שאני אוהב ושאוהבים אותי. להיזכר במקום בטוח ואהוב שמשרה עלי בטחון ונינוחות. <u>קישור לפרקטיקה</u>	
	בתשובה X? מה כדאי להוסיף בתשובה Y? האם התלמיד ענה על כל חלקי השאלה? מתן משוב מקדם למידה לאחר ביצוע משימה מורכבת: המורה תכתוב לתלמיד נקודות חוזק ונקודות לחיזוק על גבי מחוון: האם מילות השאלה סומנו? האם פירשתי מילים קשות? האם מיספרתי את חלקי השאלה? האם עניתי על כל חלקי השאלה? <u>קישור לפרקטיקה</u> המורה תכוון את התלמיד להפעלת בקרה עצמית: - קריאת השאלה והתשובה ובחינה האם עונה על השאלה - בדיקה על פי מחוון/כרטיס ניווט (בניית מחוון יחד)	

סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת? סביבת למידה מותאמת אישית לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. הפחתת מוסחות: ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה) (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') העלאת תחושת המסוגלות: בסביבת הלמידה יוצב לוח מתחלף בו יציג אחד התלמידים אחת לשבוע נקודות חוזק שלו ותחומי עניין: שם התלמיד, ספר אהוב, סדרה אהובה, משחק אהוב, תוצר שהכין וכד' הדבקת המחווה שנבנה עם התלמיד על השולחן ויסות רגשי פינה שקטה ואינטימית המאפשרת הירגעות בזמן התקפי בכי באמצעות האזנה למוזיקה שקטה באוזניות/ ציור/ יצירה הצבת לוח רגשות במרחב הלמידה: מה אני מרגיש? איפה אני מרגיש את זה בגוף? איך אני יכול להתמודד עם זה? מד רגשות	סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>העמקת ההכרות עם התלמידים</u> – העמקת ההיכרות בין המורה לתלמיד במהלך השנה בהיבטים שונים. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>המללת תהליכי חשיבה</u> – פיתוח יכולות התלמידים להציג תהליכי חשיבה במילים, כדי לשכלל את יכולתם להבין ולשפר את החשיבה שלהם. ניהול ההוראה והחינוך <u>פרקטיקות להוראה מפורשת</u> – הגדרה ישירה של מטרות הלמידה, שלבי ביצוע המשימות הלימודיות והתוכן הנלמד בשיעור.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 9

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- תלמיד חברותי - אהוב מאוד - מטופח ומסודר. - ממושמע. - אדיב. - אינו אלים.	- חוסר מוטיבציה ללמידה	- הורים משתפי פעולה - לומד למבחנים - תלמיד חברותי, אהוב מאוד, מטופח ומסודר במראה החיצוני שלו. - מגיע בזמן באופן סדיר - לומד טוב יותר בקבוצות - אוהב שיעורי מוזיקה	- אינו מתמיד להגיע עם הציוד הנדרש. - אינו מתמיד בהכנת שיעורי בית. - ציוד לא מאורגן, המחברות מרושלות ואינן מסודרות. - כמעט ואינו לומד למבחנים - חוסר מוטיבציה ללמידה - אינו יוזם ואינו מנסה להשתתף.

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מעדיף שאלות סגורות ועונה עליהן - טוב בהבעה בעל פה - חוזר לטקסט לאחר קריאת שאלות אך אינו מתמצא בטקסט	- מבין באופן חלקי את השאלות הנשאלות - קריאה איטית ולא מדויקת - ניכר קושי בהבנת הנדרש במשימות-בעיקר בגלל קושי בקריאה קריאה איטית ולא מדויקת.		

		- אינו מסיים מטלות בזמן הנדרש ובמיוחד מטלות המצריכות קריאה ונעשות באופן עצמאי ללא עזרה מחברים או מהמורה. - הישגים נמוכים בכל המקצועות.	- מודע לכך שהוא בפער לימודי
--	--	--	---

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

- 1. קריאה-** התלמיד מתקשה לקרוא את הכתוב על הלוח, בספרי הלימוד, בכתוביות של סרטים ומתקשה לעמוד במסגרת הזמן המוקצית לקריאה עקב קצב קריאה איטי.
- 2. התארגנות-** התלמיד מתקשה להתארגן לקראת שיעור או לקראת משימות ואינו מבצע תהליכי בקרה.
- 3. מוטיבציה-** התלמיד מתקשה לגייס מוטיבציה פנימית ללמידת תחום הדעת

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: הגברת שטף ודיוק הקריאה

יעד בתחום החברתי – רגשי: העלאת המוטיבציה ללמידה

יעד בתחום הארגוני: סיוע בהתארגנות בזמן למידה בחומרי ההוראה ובסביבה

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	2 ש"ש	שיתוף פעולה בין המחנכת ובין מורת המקצוע להגברת שטף ודיוק הקריאה.
שיחות מחנכת	שיחה אחת לשבוע	שיחה שבועית של מחנכת הכיתה עם התלמיד במקום קבוע, נעים ואינטימי: במה הצלחתי ובמה לא, איך אפשר להמשיך ולהשיג את היעד.
שיחות יועצת		
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		
מרחב הכלה	2 ש"ש	סביבת למידה דיגיטלית. פינה שקטה לקריאה, מחשב, אוזניות.
שיחות עם הורים	שיחה אחת לשבוע	ההורים יהיו שותפים לתהליך עד להשגת היעד. בשיחות הם יקבלו מטלות לעבודה עם התלמיד עד להשגת היעד.
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי	1 ש"ש	שעות הכלה. תוכניות שיעזרו בשיפור היעד הרגשי.

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	מדרג ראשון: - לספק הזדמנויות להצלחה: להתחיל במטלות המבטיחות הצלחה בקריאה. - מדרג מחמאות וחיזוקים, פתקים למחמאה. - מחברת הצלחות בתום כל יום בכל המקצועות. - בתום כל שבוע שיחת משוב מהמחנכת במה הצלחתי השבוע? ומה אפשר לשפר.. - המורה יבצע התאמה של המטלה, הטקסט, השיעור ליכולותיו של ר'. מדרג שני: המורה תשאף למפות את הסבות למוטיבציה הנמוכה של התלמיד. - המורה תבנה את אופן הצגת המידע והמשימות בדרכים ההולמות את טווח הקשב, ההשתתפות, נקודות החוזקות והעניין של ר', שיעורים חווייתיים, למידה שיתופית,	- המורה תקריא בקול את הטקסט לפני ביצוע משימות עצמאיות. - המורה תאפשר לר' "לקרוא" טקסטים על גבי מחשב (ספרים שעברו דיגיטציה) אפשר להשתמש בתוכנת ההקראה "עלמה" - כל המורים יקפידו על עימוד מושכל של הטקסטים להעלאת רמת הקריאות: רווחים מתאימים, פונט נוח לקריאה, חלוקה לפסקות ויצירת כותרות משנה בין נושאים שונים. - הברקת מלים מטרימות בטקסטים (תרגול המילים אפשר לתת את זה כמשימה להורים או תרגול בשעות פרטניות).	מדרג ראשון: להדביק מערכת שעות צבעונית וברורה על השולחן הפרטי של התלמיד. מיקום קבוע לציד. לדאוג לתיק עם תאים ולהגדיר מה לשים בכל תא לאוכל! תא ספרים ... לבחור תיקייה בה שמים את הספר והמחברת לכל מקצוע לחוד או צבע מחברות וספרים אחיד לכל מקצוע. ארגון פונקציונלי לקלמר להגביל את מספר החפצים בקלמר: תא אחד לחפצים הנדרשים לצורך כתיבה בבית ספר. תא שני לשים את ייתר החפצים. מדרג שני: במידה ואפשר להשאיר חלק מהציוד בבית הספר. להדגיש בכל שיעור זמן קצר להתארגנות במחברת עם דגש על :

- צד פתיחת המחברת. - שוליים - שורות בהן כותבים סימון מקום במחברת- ניתן לחבר חוט - כותרות מודגשות לכל נושא - סימון סעיפים טבלאות ותרשמים. - חלוקת הטקסט לפסקאות. - איתור תשובה ע"י קריאה מרפרפת - מרחב עבודה: היכן שמים כל דבר- הצוות וההורים יסייעו לו לארגן את סביבת הלמידה שלו (גם בכיתה ובבית) . - הטקסטים שלו יוגדלו. - הטקסט יהיה מנוקד ומחולק לפסקאות ברורות. - הצוות יעזור ל ת' לתכנן ולארגן את המשימה הגדולה: "לתת משימות" ולבצע בקרה על מהלכיו - המורים יקפידו על מתן הנחיות קצרות, ברורות ומדויקות ויחלק	- הושבת ר' ליד תלמיד עמית בכיתה שיעזור לו בקריאה. - הכנה מוקדמת לקריאה: עד פסקה קצרה. - מתן זמן ארוך יותר לסיום מטלות הקשורות לקריאה ולהפחית את מספר המשימות.	- גיוון דרכי הוראה (לשלב אמצעי המחשה בכל הזדמנות לימודית). - פירוק משימות מורכבות, חדשנות, למידה דרך משחק, משימות קצרות, משימות המהוות אתגר אופטימלי. - לשתף את ר' במטרות השיעור ולהבהיר מה אנחנו מצפים ממנו לעשות כדי להשיג את המטרות. - לבחור מבוגר משמעותי מנטור שילווה את התלמיד ויניע אותו ללמידה.	
--	--	--	--

הוראה ארוכה להנחיות קצרות.			
- בשעורים פרטניים המורים יתנו לר' כלים להתארגנות עצמית ויכוונו אותו לקבלת אחריות על תהליכי ההתארגנות באמצעות הוראה מפורשת, מודלינג כרטיסי ניווט ומשוב מתאים.	מדרג ראשון: - שיפור רהיטות הקריאה באמצעות קריאה מרובה (בכל קריאה מומלץ למדוד את זמן הקריאה ולחשב את מספר המילים לדקה. פעילות זאת מאפשרת לר' לקבל משוב לגבי מידת ההתקדמות שלו.	- המורה תלמד את ר' לחפש קשרים אישיים כדי להפוך את החומר לרלוונטי.	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים
- המורים יקנו ל ר' אסטרטגיות להתמודדות עם מטלות חדשות והוראות המורה ילמד את התלמיד לשאול את עצמו שאלות מכוונות	- ניתן ליצור גרף יומי לטקסט מסוים, ולהמחיש לתלמיד את מידת השיפור מקריאה לקריאה.		
- המורים יספקו לתלמיד כלים שונים לביצוע תהליכי בקרה ויוביל אותו ליצירת מחוון אישי לבקרה על תוצרים בהתייחס לסוג המטלה והתוצר הנדרש	- מדידת זמן להאצת קריאה באמצעים שונים: שעון חול' טיימר. מדרג שני: - שימוש בתוכנות העוסקות בהאצת הקריאה, בחירת טקסטים מתאימים המעודדים קריאה בשטף.		
	- הקלטת טקסט או פסקה הקלטה קולית בבית ושליחה למורה מדי שבוע לעריכת משוב מקדם קריאה. - חובה לספק מודל קריאה תקין (המורה		

	מקליטה או שולחת מודל קריאה תקין אחר..) - הקניית אסטרטגיות לקריאה מפצה (הישענות על ידע מורפולוגי, סמנטי, תחבירי והקשרי) - שעות הכלה או שעות פרטניות (חשוב שיהיה שיתוף פעולה בין מורת המקצוע לבין המורה שתלווה אותו בשיעורים הפרטניים: שימוש באסטרטגיות: קריאת צל וקריאת מקהלה לדיוק הקריאה. - בשיעורי מוזיקה ר' ישפר את הקריאה על ידי קריאה בציבור (שירה)		
סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. - לספק ל ר' סביבת למידה דיגיטלית ושפע תוכנות ואתרים שיאפשרו למורים לתפור לו את סביבת הלמידה המתאימה. לדוגמא: שימוש באתרים כגון גמבה, שטף קריאה, אתר הכתבה, מחוללי משחקים, תוכנת הקראה ועוד - הצבת טיימר שולחני, שעון חול, לוח משימות מחיק, סימניית אצבע שומרת שורה, סרגל מעקב קריאה. קלמר קיר, כרטיסי ניווט.			סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

סביבה חוץ- כיתתית: שולחן שנמצא בפינה שקטה ליד הכיתה לצורך עבודה במקום שקט.	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>יצירת קשר חיובי מורים- הורים-</u> להקים ערוצי תקשורת ושגרות של עבודה משותפת מיטבית בין צוות בית הספר וההורים. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>למידה באמצעות תנועה-</u> הגברת הפעילות הקוגניטיבית באמצעות תנועה ופעילות גופנית ניהול ההוראה והחינוך <u>פרקטיקות להוראה מפורשת-</u> הגדרה ישירה של מטרות הלמידה, שלבי ביצוע המשימות הלימודיות והתוכן הנלמד בשיעור.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 10

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מנהיג - חברותי, אהוד על חבריו	- התלמיד אינו מכיר את נהלי העבודה והכללים הקבועים בשיעורים - אינו מגלה אמון ביכולת הדמויות המרכזיות לתווך/ לעזור לו בביצוע את המשימות. - התלמיד אינו מאמין בעצמו וביכולת השליטה העצמית ואינו לוקח אחריות אישית. - התלמיד אימץ דימוי עצמי ויכולת מסוגלות נמוכים - מפטפט	- מראה מרושל - קשיי התארגנות - התלמיד אינו מצליח להתחיל משימה לימודית באופן עצמאי, משתהה תלותי - אינו מבצע מטלות כתיבה - טווח קשר קצר, חולמני - תנועת - מוסח בקלות - מכין שיעורי בית לסירוגין - קצב עבודה איטי	- התלמיד מגלה מוטיבציה ורצון להתקדם ולהצליח - הגעה סדירה לבית הספר - למידה אישית - מביע את עצמו בעל פה באופן תקין

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום הדעת נערך בתחום השפתי – קריאה והבנת הנקרא	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים

-	- עונה תשובות באופן חלקי	- קריאה שוטפת ומדויקת	- שואל הרבה שאלות
-	- מדלג על סעיפים	- אחיזה נכונה של כלי הכתיבה	- אומר "אני לא יודע" ואינו עונה על שאלות
-	- מאתר מידע גלוי- חלקי	-	- קושי בפיצוח שאלות
-	- מקשה לענות על שאלות פרשנות, הערכה וביקורת.	-	- עונה ללא קשר לשאלה
-	- נמנע ממטלות כתיבה	-	- משדר תחושת עייפות
-	-	-	- אינו מפעיל בקרה
-	-	-	- כתב לא קריא ולא מאורגן
-	-	-	- נראות תנודות בקשב
-	-	-	- עונה על השאלות רק כאשר המורה יושבת לצידו.

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. קשיי התארגנות

2. שימוש ויישום של אסטרטגיות- הבנת שאלות ברמות הבנה

שונות, מתן תשובות חלקיות

3. גרפו- מוטוריקה

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים

שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד בתחילה יבצע משימות מותאמות ליכולתו באופן עצמאי,

יעבוד על פיצוח הנדרש מתוך השאלות, יכיר מילות שאלה והוראה

יעד בתחום החברתי - רגשי: התלמיד יחווה תחושת מסוגלות במקצוע העברית בתחילה

ובהמשך תבוצע העברה למקצועות נוספים

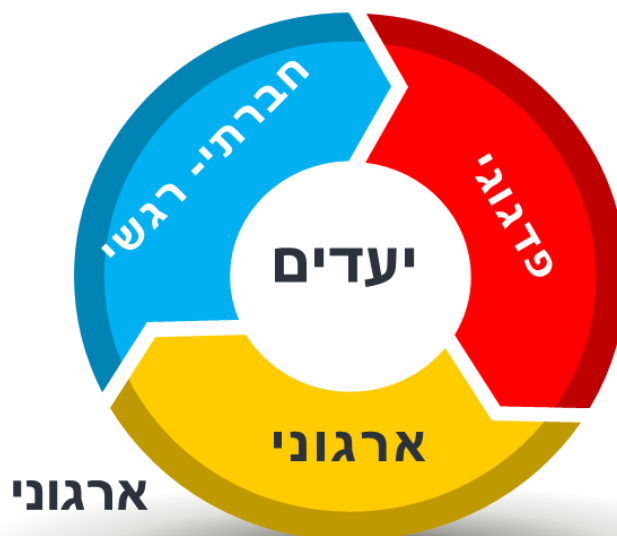
יעד בתחום הארגוני: התלמיד יבצע משימות מותאמות בשיעור באופן עצמאי

חברתי- רגשי

התלמיד יחוה תחושת מסוגלות במקצוע העברית בתחילה ובהמשך תבוצע העברה למקצועות נוספים

פדגוגי

התלמיד בתחילה יבצע משימות מותאמות ליכולתו באופן עצמאי, יעבוד על פיצוח הנדרש מתוך השאלות, יכיר מילות שאלה והוראה

ארגוני

התלמיד יבצע משימות מותאמות בשיעור באופן עצמאי

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

מיקוד ודגשים	מס' השעות/ תדירות	סוג המענה
		מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)
המורה תבצע הוראה מפורשת כיצד לבצע מיפוי של טקסט כדי שהתלמיד יעמיק את הידע שלו על הטקסט, יבחין בין עיקר לטפל ויזהה קשרים בטקסט. המורה תשתמש במודל משכי"ת להוראה בקבוצה פרטנית בדגש על זיהוי הכוחות של התלמיד במטרה להעצים אותו ולחזק בו את האמונה ביכולותיו.	2 ש"ש	שעות פרטניות
המורה תפגוש את התלמיד לשיחות קצרות בתחילת יום הלימודים ובסיומו על מנת לחזק את התלמיד, לעודד אותו ולשקף לו הצלחות.	שיחות קצרות (5 דקות) פעמיים ביום	שיחות מחנכת
		שיחות יועצת
		תומכת הוראה

		התערבות פסיכולוגית
		מרחב הכלה
שיחות עם הורים	אחת לשבוע	יידוע ושיתוף ההורים בתהליך וכן שיקוף במהלך השנה
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי		

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	התאמת מטלות ליכולותיו של התלמיד במטרה לאפשר לו לחוות חוויות של הצלחה	- בזמן עבודה עצמית בכיתה- מתן אפשרות לעבוד עם תלמיד עמית או קבוצה קטנה. - מתן אפשרות לבחירת מטלה	- תומכי זיכרון להתארגנות ללמידה. שימוש בצבעים: הדגשת פרטים עיקריים מתוך הטקסט בצבעים שונים. - שימוש בכרטיסי ניווט למילות שאלה והוראה
פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים	- קשר שבועי עם ההורים במטרה לחזק את תחושת ההצלחה של התלמיד והידוק שיתוף הפעולה. - הכנת פנקס תיעוד הצלחות בו התלמיד יכתוב את הצלחותיו	- המורה תחלק את הטקסטים הנלמדים לפסקאות. המורה תבחר פסקה ותצמיד אליה 2 שאלות ברמת איתור מידע. - המורה תציג לתלמיד מיפוי	- הוראה מפורשת כיצד לבצע מיפוי טקסט על מנת להסתייע בו להבנת הטקסט באופן מעמיק. - הוראה מפורשת כיצד להשתמש במיפוי של טקסט לאיתור מידע, פרשנות,

הערכה וביקורת. - חשיפה למגוון מיפויים של טקסטים	טקסט במהלך הקריאה כדי למקד את התלמיד, לסייע להבנת קשרי סיבה ותוצאה, רצף האירועים, קשרים בין חלקים שונים בטקסט ועוד. לאחר הקריאה התלמיד יעזר במיפוי כדי לשחזר את הטקסט ולעבד אותו באופן מעמיק יותר. - הוראה מפורשת של אסטרטגיות לפיצוח שאלה: 1. קריאת השאלה 2. הדגשת מילת השאלה 3. המללה בעל פה- מה השאלה דורשת ממני? 4. איתור התשובה בטקסט. 5. בקרה- קריאת התשובה ובדיקה: האם עניתי על כל חלקי השאלה? האם התשובה מנוסחת בהתאם לכללי הכתיבה? - המורה יבצע מודלינג בקבוצה כיצד להבין שאלות בהתאם לשלבים שהוצגו לעיל	בסיום כל יום. ההורים יחתמו מדי יום על ההצלחות שכתב התלמיד וידביקו מדבקה. - בכל יום יתקיימו שיחות עידוד ותמיכה בפתיחת יום וסיומו. - מתן חיזוקים משמעותיים (בחירה יחד עם התלמיד) יומיים על התארגנות וביצוע משימות בעברית	
---	---	---	--

סביבה כיתתית: לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. הסביבה תאפשר התנסויות משחקיות לביצוע משימות בחינוך הלשוני באמצעות שימוש בלוחות מחיקים, משחקי מסלול מגוונים ושימוש בכרטיסיות הפחתת מוסחות: ישיבה מול הקיר, סביבה המאפשרת תנועה (למידה בעמידה (שולחנות עמידה), כיסא מתנדנד, כריות ישיבה, ישיבה על שטיח, מעבר בין אופני ישיבה שונים, ישיבה על פופים או כריות, למידה בשכיבה על הבטן, כיסאות פיזיו וכד') העלאת תחושת המסוגלות: בסביבת הלמידה יוצב לוח מתחלף בו יציג אחד התלמידים אחת לשבוע נקודות חוזק שלו ותחומי עניין: שם התלמיד, ספר אהוב, סדרה אהובה, משחק אהוב, תוצר שהכין וכד' הדבקת המחווה שנבנה עם התלמיד על השולחן	סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>ניהול שיחה אישית עם תלמידים</u> – המורה והתלמידים יבססו מנהג קבוע של שיחות אישיות יעילות ומשמעותיות. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>משוב מקדם למידה</u> – לשפר את יכולת התלמידים ללמוד מטעויות ומהצלחות ולשפר את ביצועיהם לאור תגובות והערות. ניהול ההוראה והחינוך <u>שיתוף התלמידים בבניית מחווה או כלי הערכה</u> – שיפור אפקטיביות הלמידה והגברת המעורבות והאחריות של תלמידים בלמידה.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 11

מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- תלמידה חברתית - לוקחת חלק בפעילויות קבוצתיות - מרבה להיות שותפה לאינטראקציות חברתיות. - ממושמעת - אדיבה	- תסכול (הנובע מאי הצלחתה במבחנים).	- קיים פער בין הבעה בכתב להבעה בע"פ. - מתקשה להביע עצמה בכתב. - אוצר מילים דל - אינה מנסחת משפטים באופן תקין - קצב כתיבה איטי - מתקשה לפעול בלוח זמנים קצוב בגלל קצב הכתיבה האיטי. - הישגים נמוכים	- שיתוף פעולה עם ההורים - מגיעה עם הצידוד הנדרש. - מאורגנת ומסודרת - קריאה שוטפת אך לא מדויקת

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- חוזרת לטקסט לאחר קריאתו. - מודעת לכך שהיא בפער לימודי.	- קשיי כתיבה בהיבט התוכן - פער בין הבעה בכתב להבעה בע"פ. מתקשה להביע עצמה בכתב. - מעדיפה שאלות סגורות על פתוחות. (שאלות פתוחות- ניסוח דל ומצומצם) - אחיזת עיפרון לא נכונה - כתב יד אינו קריא, דבר שמונע ממנה ומהמורה לבצע בקרה יעילה על הכתוב.		

		- מתקשה להרכיב משפטים תוך כדי כתיבה. - מרבה למחוק - תנודות בקשב	
--	--	---	--

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. **הבעה בכתב**- התלמידה מתקשה להביע עצמה, את הידיעות שלה בכתב, בנוסף לשגיאות הכתיב שלה שמקשות על הבנת הכתוב.
2. **מוטיבציה**- התלמידה מתקשה לגייס מוטיבציה עקב אי יכולתה להביע עצמה בכתב.
3. **התארגנות למטלות כתיבה**- התלמידה מתקשה להתארגן לקראת מטלות שיש בהן כתיבה מרובה. או הבעה בכתב.

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: שיפור וטיפוח היכולת להבעה בכתב באמצעות כתיבת משפטים תקינים.

יעד בתחום החברתי - רגשי: חיזוק תפיסת העצמי והעלאת המוטיבציה להתמודדות עם משימות הבעה בכתב

יעד בתחום הארגוני: מתן כלים וטכניקות להתארגנות ללמידה ולביצוע משימות כתיבה.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שציינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	1 ש"ש	שעה שבועית אחת שבה התלמידה תתרגל כתיבת משפטים, חיבור משפטים שלומדים כל הכיתה, חיבור משפטים.... וכו'
שיחות מחנכת	פעם בחודש	שיחה אישית (תמיכה, עידוד...) פעם בחודש, או לפי הצורך
שיחות יועצת	פעם בחודש (או לפי הצורך)	מומלץ שהשיחה תהיה שיחה כיתתית לכל הכיתה בשיתוף המחנכת במסגרת שיעורי כישורי חיים או מפתח הלב. השיחות יעסקו בהעלאת מוטיבציה, ניהול עצמי, תקשורת בין אישית ועוד.
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		
מרחב הכלה		מרחב דיגיטלי בתוך הכיתה הכולל מחשב, ואזניות. פינת עידוד כתיבה הכוללת כרטיסיות תרגול סיפורים המתאימים לרמת התלמידה.
שיחות עם הורים		ההורים יהיו שותפים לתהליך עד השגת היעד. דרך זימון ולפי הצורך, עדכון לגבי התקדמות, מעקב על עבודת התלמידה בבית.
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי		

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	אופי ההתערבות
מתן הארכת זמן לצורך כתיבת תשובות או משימות.	המורה יעודד את התלמידה לכתוב בלי להיות עסוק בתקינות הכתיב, על מנת לאפשר כתיבה חופשית.	- מתן מטלות כתיבה הקשורות לעולמה של התלמידה (תחומי עניין, אקטואליה, ועוד) - מתן מסגרות זמן לשיתוף החברים בתוצרי הכתיבה ומתן משוב על ידיהם. - להתחיל מטלות מהוראות פשוטות ולאט לאט להתקדם להוראות מורכבות. - התלמידה תכתוב הצלחה אחת לשבוע במחברת הצלחות. שיחה אישית ומשוב: המורה תקיים שיחה פעם בשבוע התלמידה במטרה ליצור יחסי קרבה ואכפתיות, אמפתיה, יחסי תמיכה, שיחות על חוויות הצלחה לתלמידה.	פעולות לצמצום החסמים בטווח המידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)
- שימוש ב"קוצבי זמן" כגון שעון עצר שעון חול. - שימוש במחברות חכמות. - המורה תיצור עם התלמידה סכמות	מתן משוב מקדם למידה: המורה ינתח עם התלמידה את שגיאותיה על מנת להימנע מהן בעתיד.	להפוך מכשולים למתנות לתלמידה להתייחס לאתגרים ומכשולים כמתנות, המורה יעשה את זה באמצעות שיחות מעודדות ומחזקות	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים

לסוגות כתיבה שונות. - המורה יקנה לתלמידה אסטרטגיות להרחבת תשובה, תכנון כתיבה וארגון. (בחירת האסטרטגיות לתכנון כתיבה תיעשה בהתאם לניתוח טעויות הכתיבה. - הוראה מפורשת של דרכים לארגון יעיל של הרעיונות וסייע לה למקד את רעיונותיו. - שימוש בכרטיסי ניווט ותומכי זיכרון להעשרת מגוון מילות התפקוד בהן התלמידה תשתמש (מילות קישור, שאלה, סיבה, תוצאה).	- חשיפה למגוון מבני משפטים והכרות עם סכמות שונות של כתיבה - מתן משימות כתיבה בעקבות תמונות ברצף - בחירה מושכלת של מילים מאותה משפחה, מילים הבנויות על אותו כלל דקדוקי מילים בעלות הקשר סמנטי לצורך תרגול ויישום מתמשך של מילים אלו לאורך השנה. - מניפות מילים: יצירת משפטים תקינים על גבי מניפות מילים. - מתן משימות לכתיבה חופשית: 1. <u>כתיבת הודעות-</u> הצבת לוח הודעות בכיתה. התלמידים יוכלו לכתוב עליו הודעות שונות, פרסומים שונים ועוד. 2. <u>ברכות- כתיבת ברכות</u> לאירועים משמחים המתרחשים אצל הסובבים 3. <u>יצירת ספרונים-</u> המורה והתלמידה יצרו ספרון וידביקו	לאחר כישלון, לעודד את התלמידה להמשיך להסתכל קדימה ולשאוף גבוהה. <u>קישור לפרקטיקה- למידה מאי- הצלחות ככלי ללמידה</u>
--	---	---

	על כריכתו תמונה שהתלמידה בחרה. התלמידה כותבת סיפור מתאים וכותבת את שמה כמחברת הספר. 4. <u>כתיבת מחזה</u> <u>לתיאטרון</u> <u>בובות-</u> התלמידה כותבת סיפור. לאחר מכן תיצור דמויות מתוך העלילה שכתבה ותעלה בעזרתן תיאטרון בובות. ההצגה תוצג בפני תלמידי הכיתה. - מתן משוב חיובי על תוצרי הכתיב ע"י תלמידי הכיתה		
	לזמן לתלמידה מגוון פעילויות המעודדות כתיבה, כגון סביבת למידה דיגיטלית, מחשב, אוזניות, שימוש באפליקציות של אוצר מילים אינטראקטיבי, כרטיסיות, האזנה לסיפורים אלקטרוניים, העלאת תמונת חיבור משפטים, יצור עצמי של שאלות שעליהן תענה התלמידה לאחר קריאת סיפור, הקלטה עצמית תוך כדי קריאת משפטים שהתלמידה כתבה בעצמה. סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. - הכנת פינה כיתתית לעידוד הכתיבה שתכלול :		סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

1. סלסילת ספרים- התלמידה תבחר ספר לקרוא, תדגיש מילים ותעתיק אותם למחברת (אוצר המילים שלי). התלמידה תחבר משפטים ממילים שהיא תבחר בצורה חווייתית ומהנה. 2. סלסלה של תמונות- התלמידה תבחר תמונות ותכתוב את מה שמופיע בתמונות. 3. סלסלת מילים הכוללת מילות קישור מילות יחס....., על מנת שהתלמידה תחבר משפטים ותעתיק למחברת.	
מחויבות לכל תלמיד ותלמידה <u>שיחה אישית סביב שאלון אישי-</u> שיחה אישית לביסוס יחסי קרבה ואכפתיות בין המורה לתלמידים ולהעמקת ההיכרות והשיתוף. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו <u>אחזור וחיבור ידע חדש לידע קודם-</u> חיבור לידע קודם ואיתור פערים בבסיס הידע של התלמידים כדי להשלים לקראת לימוד ידע חדש. ניהול ההוראה והחינוך <u>הערכת עמיתים-</u> פיתוח יכולת התלמידים להעריך את איכות הלמידה של חברים ולתת משוב אפקטיבי.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד ותלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 12

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- ילד נעים ונינוח, - משתדל מאוד - ומושמע לכללי הכיתה. - אוהב לעבוד באופן חלופי, מצטיין בעבודות יצירה. - אוהב לעזור לחברים.	- נעלב מהר נוטה להסתגר. - לא משתף בקשיים. - לא מאמין בעצמו- ביטחון עצמי נמוך.	- לא יוזם השתתפות פעילה בשיעורים. - נמנע מלבקש סיוע כשמתקשה. - ישנו פער בין למידה פרונטלית לאישית. - קיימת איטיות בקריאה ובכתיבה. - אוצר מילים דל.	- מגיע באופן סדיר לבית הספר. - מביא ציוד לימודי. - מתארגן לפי הכללים. - מגלה מוטיבציה גבוהה ללמידה. - נראה קשוב בזמן השיעור. - כתב יד נאה.

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- מתארגן מהר לעבודה. - נראה מרוכז לאורך הקריאה. - אווז נכון בזמן כתיבה.	- לא נעזר באצבע במהלך קריאת טקסט. - אין בקרה על כתיבת תשובות. - לא מבקש סייעו כאשר לא מבין, מתיאש מהר כאשר נתקל בקושי. - אין תכנון לפני הכתיבה.	- מתמודד עם איתור מילים מטקסט (כאשר אוצר מילים נמוך לגילו).	- הקריאה לא מדויקת ולא שוטפת. - קושי בפענוח ופיצוח שאלות. - קושי בניסוח תקין של תשובה. - קושי בהבנת סדר פעולות עבודה

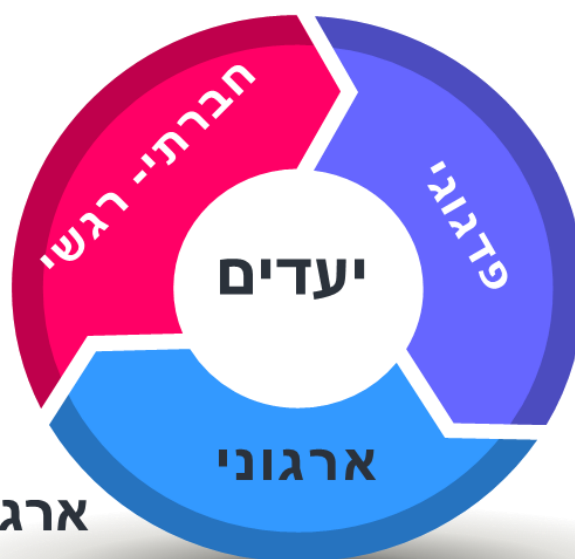
בנכניב תנשבוב - קושי באיבור פרטים (כאשר אובר מילים גבוהה) - קושי בהסקת מסקנות - משמעות סמויה בטקסט.		- עבודה איטית ביחס לבני גילו. - מביע תסכול תוך כדי עבודה על טקסט.	
---	--	---	--

חברתי-רגשי

חיזוק תחושת מסוגלות
והגברת מוטיבציה של
התלמיד ללמידה.

ארגוני

התלמיד ידע ליישם ולהיעזר
בכלים לזיהוי שאלות בעזרת
תומכי זיכרון ואמצעי המחשה.

פדגוגי

התלמיד ידע לזהות סוגי
שאלות, מה מתבקש ממנו
בכל שאלה וכיצד עונים על
סוגי השאלות.
התלמיד יקרא קריאה שוטפת
ומדויקת ברמת קריאות ד'.

חסמי הלמידה המרכזיים שהוגדרו לאחר למידת הנתונים:

1. קריאה

2. קושי בהבנת הוראות במשימות רבי מלל, קושי בפיצוח

שאלה

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד ידע לזהות סוגי שאלות, מה מתבקש ממנו בכל שאלה וכיצד עונים על סוגי השאלות.

התלמיד יקרא קריאה שוטפת ומדויקת ברמת קריאות ד'.

יעד בתחום החברתי - רגשי: חיזוק תחושת מסוגלות והגברת מוטיבציה של התלמיד ללמידה.

יעד בתחום הארגוני: התלמיד ידע ליישם ולהיעזר בכלים לזיהוי שאלות בעזרת תומכי זיכרון ואמצעי המחשה.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)	3 ש"ש	פיצוח שאלות מתוך טקסטים לפי רמות חשיבה שונות ולימוד אסטרטגיות תומכות זיכרון למילות שאלה. מיקוד ותרגול בקריאה ובקרה, חזרה על אבני יסוד של הקריאה והקניית אסטרטגיות לקריאה מפצה.
שעות פרטניות	2 ש"ש	הוראה מפורשת של אסטרטגיות לפיצוח שאלה וכתובת תשובות מלאות. קריאה מונחית ותרגול בשיטת קריאה חוזרת. מתן מענה לצורך העצמה וחיזוקים, חיזוק בקריאה ומשחקים לחיזוק התחום השפתי- העשרת אוצר מילים.
שיחות מחנכת	1 ש"ש	שיחות אישיות- חיזוק ועידוד, התעניינות בתחומי עניין של התלמיד, בניית קשר ואמון. יצירת סרגל הצלחות אישי במסגרת שיחות המחנכת.
שיחות יועצת		
תומכת הוראה		
התערבות פסיכולוגית		

מרחב הכלה	1 ש"ש	במרחב ההכלה יוצבו משחקים המתמקדים בהעשרת אוצר המילים. משחקי תנועות- למידה באופן חוויתי.
שיחות עם הורים	אחת לחודש	שיתוף ההורים בהפעלת התוכנית, עמידה ביעדים ועדכון שוטף בהתאם לצרכים העולים תוך כדי הפעלת התוכנית.
אחר/נוסף מתוך הסל השקלי		

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

מהלכים להשגת היעד הארגוני	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת (החברתית)	אופי ההתערבות
- מתן תיווך לשימוש בכרטיסי ניווט והוראה מפורשת על ידי המורה.	- שימוש בכרטיסי ניווט לסימון מילות שאלה והוראה. - שאלות שאלות מכוונות את התלמיד: מהו סוג השאלה? אלו מילים בשאלה רומזות לך על כך? מה השלב הראשון שעליך לבצע כדי לענות על שאלה זו? הסבר את השאלה במילים שלך וכד' - חלוקת הטקסטים לקטעי קריאה קצרים - מתן אפשרות לתלמיד עמית להקריא את הטקסטים/ הכתוב על הלוח לתלמיד	- מתן חיזוקים מידיים על יישום המיומנות וכתובת תשובה נכונה. - מתן פתקי מחמאה ומכתבים על הצלחות לפחות אחת לשבוע.	פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)
- שימוש למחווה אישית לפיצוח שאלות, פירוק שאלות מורכבות	- קריאת טקסטים ייעודיים לביסוס שטף קריאה והחתמת הורים. - קריאת הטקסטים תתבצע באופן חזרתי. כל טקסט יקרא על ידי התלמיד 5	- מתן תפקיד אישי לתלמיד במסגרת תפקיד לכל תלמיד בהתאם לנקודות החוזק שלו- קישור לפרקטיקה	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים

וכתיבת תשובות. - כרטיסי ניווט לטרום קריאה - שלבים מובנים לסדר עבודה. - עבודה על התארגנות נכונה לקראת קריאה.	פעמים. לאחר מכן התלמיד יקרא בפני המורה את הטקסט, המורה תתעד שגיאות בקריאה, ניתוח השגיאות, קריאה חוזרת של הטקסט עם ניקוד וקריאה חוזרת של הטקסט ללא ניקוד. מתן משימות איתור בטקסט: א. איפה כתובה המילה _____ על התלמיד למצוא ולקרוא. ב. איפה כתוב ש..., איפה נמצאת התשובה לשאלה/עובדה/דעה/_____ על התלמיד למצוא ולקרוא. ג. מה כתוב בשורה _____ / תחילת פסקה/ כותרת/ כותרת משנה/ כיתוב בתמונה/ בסוגריים/ בגרשיים... קריאת "הד" - המורה קוראת יחידת משמעות, התלמיד חוזר (קורא! לא חוזר בעל פה!) - השלמת קלז - הוראה מפורשת של אסטרטגיות לאיתור מידע גלוי בטקסט מתן משוב מקדם למידה לאחר ביצוע משימה מורכבת: המורה תכתוב לתלמיד נקודות חוזק ונקודות לחיזוק על גבי מחוון: האם מילות השאלה סומנו? האם פירשתי מילים קשות? האם מיספרתי את חלקי השאלה? האם עניתי על כל חלקי השאלה? קישור לפרקטיקה	- תיעוד הצלחות אחת לשבוע במחברת הצלחות אישית ושיח אודות הגורמים להצלחה - סרגל הצלחות אישי- המורה תזמין את התלמיד ליצור סרגל הצלחות אישי, תבקש ממנו להציע פעילויות שנחשבות ל"הצלחה בלמידה" ולכתוב את הרעיונות מתוך בנק הרעיונות התלמיד יבחר לעצמו היגדים של הצלחה ויכתוב אותם בצד אחד של הסרגל. במהלך השנה, כשיבצע משימות לימודיות, יוכל להיעזר בסרגל כדי להעניק לעצמו חיזוקים על הצלחה והתקדמות. - סרגל מאמץ אישי- בצדו השני של סרגל ההצלחות נכין סרגל מאמץ אישי. התלמיד יציין פעילויות אשר בעיניו נחשבות ל"מאמץ	
--	---	---	--

	- פירוק שאלות דו ותלת- שלביות לחלקים, ארגון השאלות וביאורן. - חשיפה לשאלות נפוצות ברמות הבנה שאלות ומיון שלהן לפי רמות ההבנה - התאמה בין מילות שאלה והוראה לסוג השאלה	בלמידה" ויכתוב את הרעיונות בצד השני של הסרגל. קישור לפרקטיקה	
	סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח - *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. התארגנות: - מקום ישיבה: בקרבת המורה - צילום מוגדל של מערכת השעות - גישה מהירה אל חומרי הלמידה בקרבת מקום הישיבה - שימוש בלוח מובנה וכתיבת מהלך השיעור על הלוח ע"י המורה. - שימוש בכרטיסי ניווט להתארגנות המודבקים על שולחנו של התלמיד שנבנו יחד אתו. קריאה: - פינת עידוד קריאה לקריאה חופשית - מרכזוני למידה בקריאה: השלמת משפטים, איתור מידע גלוי, איתור מילים, מאזכרים, מגוון משימות לקריאה קולית בקולות שונים ועוד	סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?	
	מחויבות לכל תלמיד ותלמידה מתן תפקיד לתלמיד/ה- הגברת שותפות התלמידים באמצעות מילוי תפקיד. מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו משוב מקדם למידה- לשפר את יכולת התלמידים ללמוד מטעויות ומהצלחות ולשפר את ביצועיהם לאור תגובות והערות. ניהול ההוראה והחינוך פרקטיקות להוראה מפורשת- הגדרה ישירה של מטרות הלמידה, שלבי ביצוע המשימות הלימודיות והתוכן הנלמד בשיעור.		פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים

**תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה,
הורי התלמיד והתלמיד:**

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך:

תכנית התערבות ותמיכה 13

(מנהל/ת בית ספר, מורה/מורת השילוב, רכז/ת ההשתלבות והיועץ/ת יהוו צוות חשיבה המעניק תמיכה וליווי מקצועי למחנכ/ת הכיתה במהלך כתיבת התכנית ויישומה תוך שיתוף התלמיד והוריו).

איסוף נתונים (שערי מה יהיו בנתוני התלמיד. אנא שימי לב להלימה בין כלל החלקים, לקושי וליעדים):

מודל נרקיס או אחר (התנהגותי - רגשי)		אורות אדומים (על בסיס איסוף נתונים כולל מהורי התלמיד)	
חסמים	חזקות	חסמים	חזקות
- חסר מוטיבציה ורצון ללמידה - התנהלות איטית	- מגיב באופן חיובי לעבודה פרטנית - מגיב באופן חיובי לחיזוקים	- חרדה ממשימות כתיבה. - זקוק לעזרה ותיווך - לא ממש מאמין בעצמו וביכולותיו - נמנע ממשימות כתיבה - מחברות מבולגנות	- יצירתי ואוהב אומנות - אוהב ספורט - מביא את הצידוד הדרוש - יש קשר שוטף עם הבית - קריאה ושטפת ומדויקת

ללמוד את התלמיד		אבחון בתחום דעת (על פי הצורך)	
חזקות	חסמים	חזקות	חסמים
- הבעה בע"פ טובה. - קיים פער בין ההבעה בע"פ להבעה בכתב. - מתייחס להוראות במטלה. - הישגים ממוצעים לרמת הגיל.	- נמנע מכתובה בכל המקצועות - לא מרוכז בעבודה - לא תמיד יודע מה לכתוב. - כתיבה לא לפי מוסכמות הכתיבה		- לתלמיד יש קושי גרפ-מוטורי

		תשובות נקודתיות בכתב	
--	--	-------------------------	--

הקושי המרכזי שהוגדר לאחר למידת הנתונים:

כתיבה- קושי בכתיבה עקב מחסום רגשי ומוטורי.

שלושה יעדים שנקבעו על בסיס החסמים/הקשיים שהוגדרו:

יעד בתחום הלימודי: התלמיד יהיה מסוגל לכתוב כתיבה חופשית- הסרת מחסומי כתיבה.

יעד בתחום הרגשי: העלאת תחושת המסוגלות העצמית והפתחת החרדה מכתיבה.

יעד בתחום הארגוני: שימוש בכלים ואמצעי עזר מגוונים כמו תומכי זיכרון ומחווניים.

חברתי- רגשי

העלאת תחושת המסוגלות
העצמית והפתחת החרדה
מכתיבה.

פדגוגי

התלמיד יהיה מסוגל לכתוב
כתיבה חופשית- הסרת
מחסומי כתיבה..

ארגוני

שימוש בכלים ואמצעי עזר
מגוונים כמו תומכי זיכרון
ומחווניים.

אלו מענים היית ממליצה לתת לתלמיד על מנת לקדם את היעדים שצינת:

סוג המענה	מס' השעות/תדירות	מיקוד ודגשים
מענה מסל השילוב (לתלמידים ברמת תפקוד 1-2 שיטופלו בהמשך)		
שעות פרטניות	פעמיים בשבוע	המשך עבודה על כתיבה לפי מוסכמות הכתיבה, לימוד ותרגול איך ניתן למצוא רעיונות לכתיבה ועבודה על כתיבה חופשית ללא עריכה וצנזור. שיח לפני כתיבה - התלמיד יגיד קודם בע"פ מה הוא מתכוון לכתוב.
שיחות מחנכת	פעם בשבוע	חיזוק הביטחון העצמי ע"י העצמת ההצלחות של התלמיד ע"י מחברת ההצלחות, חייכנים. שיח באמצעות קלפי שיח
שיחות יועצת	פעם בשבועיים	שיחות חיזוק ומוטיבציה
מרפאה בעיסוק	פעם בשבוע	התייעצות עם איש מקצוע וקבלת הדרכה איך עוד ניתן לסייע גם בבית"ס וגם בבית.
מרחב הכלה	פעמיים בשבוע	אפשרות לכתיבה בסביבה אחרת
שיחות עם הורים	פעם בשבוע	עדכון ויידוע ההורים על הנעשה בבית"ס. מתן חיזוקים חיוביים על המוטיבציה והמאמץ של התלמיד. הדרכת ההורים למעקב בבית אחר התקדמות קצב הכתיבה של התלמיד.
תרפיה באומנות	פעם בשבוע	לשלב את התלמיד בקבוצה זו מתוך תקציב הסל השקלי.

מהלכי פעולה להשגת היעדים (בהלימה לחוזקות ולחסמים)

מומלץ לבחור מספר מצומצם של מהלכים מדויקים ולהיעזר בחזקות התלמיד בכל מהלכי הפעולה

אופי ההתערבות	מהלכים להשגת היעד הרגשי - התנהגותי (בשיתוף היועצת והרכזת החברתית)	מהלכים להשגת היעד הפדגוגי	מהלכים להשגת היעד הארגוני
פעולות לצמצום החסמים בטווח המיידי (כדי לסייע לתלמיד לתפקד בכיתה)	מדרג 1: - לאפשר סביבה קרובה תומכת ומפרגנת למתן חיזוקים.	מדרג 1: - חלוקת המשימות כתיבה ל"מנות קטנות".	- יצירת סביבת עבודה נעימה ומעוררת השראה. - נטרול הסחות דעת כמו שולחן עמוס

בניירת וחפצים או כל דבר אחר. - ישיבה לצורך כתיבה במקום שקט. - הנגשת אמצעי העזר השונים בזמן הכתיבה כמו: תומכי זיכרון, מחוונים וכו' מתן תבניות עם שאלות מנחות לכתיבה בתוכן.	- כתיבה משותפת עם חבר ועם המורה. - התלמיד יכתוב משפטים קצרים בנושאים הקשורים לעולמו. - ניהול שיח עם התלמיד על מה שמתכן לכתוב. - המורה תכתוב את תשובות התלמיד. מדרג 2: - לאפשר לתלמיד לענות בע"פ - לאפשר להביע את עצמו בציור ולכתוב קומיקס. - כתיבה במחשב אישי או בלוח מחיק. - מטלות מותאמות, ממוקדות ומגוונות. - ברמת כיתה- פעילות עם "קופסת כלי הכתיבה", שתוביל לשיח על כתיבה- השוואה בין הרעיונות שיש בראש לבין תכולת הקופסה. - ברמת תלמיד- בעקבות הפעילות שיח אישי איך הרגיש ומה זה נתן לו.	- מתן חיזוקים- בכתב, בע"פ, פתקי מחמאה על הצלחה בכתיבה, חייכנים, מכתב נחת. - מתן משוב מידי וזימון חווית הצלחה. - אמונה בתלמיד וביכולותיו. - שיחות אישיות מ"לב אל לב". מדרג 2: - כתיבה וריכוז הצלחות במהלך השבוע- מחברת הצלחות. - שיתוף החברים בכתיבת חוויה/תחביב/ תחום עניין. - חיזוק ופירגון בשיעור אומנות. - השלמת תשובות בע"פ לחיזוק הבטחון וחיזוק על כך. - יצירת מוטיבציה - ע"י כתיבה עם חברים או כתיבה בעקבות צורך, שיחה, סרט או ספר מעניין. - מתן "במה" מול כל הכיתה.	
- עבודה על התארגנות נכונה לקראת ביצוע מטלה. - בניית מחוון משותף ע"פ סוגות: כתיבת סיפור, כתיבת דעה,	מדרג 1: - לאפשר כתיבה בנושאים שמעניינים את התלמיד ולנצל הזדמנויות אותנטיות בכתיבה.	- זימון חוויות הצלחה והעלאת סף התסכול של הילד כתוצאה מכך. - הקראה בפני קב' חברים קטע כתיבה	פעולות ארוכות טווח לטיפול מעמיק בחסמים

כתיבה לתשובה מיטבית. - אלטרנטיבה- שילוב ספורט במטרה ל"ניקוי" הראש ויצירת רעיונות חדשים.	- זימון משימות כתיבה שנובעות מתוך צורך אישי כמו: כתיבת מכתב, כתיבת מתכון , ברכה וכו. - לאפשר כתיבה חופשית בלי עריכה. שפיכת כל המחשבות על הדף. - שילוב מיומנויות אורייניות מתוך עיצוב אוניברסלי ללמידה. - הגבלת הזמן שמוקדש לכתיבה. - לפני התחלת הכתיבה, ללמד את התלמיד לעשות "סיעור מוחות" על מנת לשאוב רעיונות וידע לגבי נושא הכתיבה. וזאת ע"י העלאת אסוציאציות לנושא המרכזי/כתיבת רעיון על פתקים במהלך כל היום ורק אז להתחיל בכתיבה. מדרג 2: - בדיקה ומעקב לגבי האותיות שלא נכתבות נכון. - מעקב על רווח בין מילים, כיוונים נכונים והקפדה על גודל כתב אחיד. - שיתוף וגיוס כל צוות המורות שמלמד בכיתה.	שנכתב מבעוד מועד.	
---	--	--------------------------	--

	- הזמנת סופר/ת שיספר על מלאכת הכתיבה. - <u>ברמת כיתה-</u> חשיפת תלמידי הכיתה לסיפורים של סופרים עד כמה הכתיבה אינה פשוטה עד שעולים הרעיונות. - <u>ברמת התלמיד-</u> לשאול איך הרגיש לאחר ששמע/ קרא על מחסומי הכתיבה של הסופרים. לנהל דיון בנושא.		
	סביבה כיתתית: - לוח מובנה: כתיבת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור - כתיבת סדר יום על הלוח - *הצגת נושא השיעור, מטרת השיעור ומהלך השיעור באופן מאורגן על הלוח מסייעים ומאפשרים לתלמיד להתמצא במיומנויות ובידע הנדרש ממנו לאורך השיעור, מפחיתים חרדות והופכים את ההוראה למפורשת וברורה. - כתיבה: - סביבה המאפשרת התנסות בעבודת ידיים עדינה: יצירת קיפולי נייר (אוריגמי) יצירת מגזרות נייר, משחקי פלסטלינה, משחקי בנייה כמו לגו, קליקס וכדומה. - מרכזוני כתיבה חופשית העוסקים בחוויות/ תחושות/ רגשות/ רפלקציה אישית ועוד - הצבת לוח מחיק עם שורות לתרגול והעתקת מילים. - כתיבה במחשב - משחקי מבוך - בימה להצגת תוצרים - בסביבה יש מופעים של: - תוצרי כתיבה - כללי הכתיבה הנכונה		סביבת למידה מותאמת אישית מה יסייע? איך ניצור זאת?

מחויבות לכל תלמיד ותלמידה חיזוק כישורי התלמיד/ה ומתן מענה מתאים- התלמידים יתוודעו אל את מגוון החוזקות האישיות שלהם ואל הכישורים העומדים לרשותם וילמדו להוציאם מהכוח אל הפועל מומחיות בתחום התוכן ובהוראתו פיתוח נקודות מבט מגוונות- לסייע לתלמידים להבין נקודות מבט שונות, לפתח גמישות מחשבתית ולהעלות רעיונות יצירתיים. ניהול ההוראה והחינוך תלקיט (פורטפוליו)- הערכה רב-ממדית וארוכת טווח של תלמידים המאפשרת למורה ולהם לקיים הערכה מעצבת על פני תקופה ממושכת ובכלים מגוונים.	פרקטיקות להוראה איכותית התומכות בקידום היעדים
---	---

תאריכים לצמתי משוב מרכזיים – הערכה, בקרה ועדכון התכנית בשיתוף צוות החשיבה, הורי התלמיד והתלמיד:

משוב מס' 3 תאריך:	משוב מס' 2 תאריך:	משוב מס' 1 תאריך: